

საქართველოს

იმისთანა წმინდა საცდემი, ბოგობიცი ბეჭდუბი სიფყავა, ფყილებით და ჭებობით ბუბთის გაცნა ყულა უკადრისმბაგე უსამაგლესია.

დაარსებულია 1918 წელს.

შაბათი, **28** მარტი, 2009 წელი.
№ 57 (6158)

რესპუბლიკა

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@ayety.ge

ვებ გვერდი: www.open.ge/sakartvelos-respublika

ფასი 50 თეთრი.

კიდევ კარგი, რომ „მდგრადი“ ყოფილა!

4 აუუ, რას გადავრჩენილვართ, ოპოზიციას გელევერსკოლავი მამარაშვილი რომ ვერ გადაუბირებია!!!

დადგება ნამდვილი 3 გაზაფხული, დადგება!...

9 აპრილს ჩვენ ერთად ვიქნებით!

5

ჩემს უვიღვებში

ფარული ჩანაწერები პრეზიდენტის იმპირიების საფუძველი გახდება

12

3 რა ხდებოდა რესტორან „ველვეტში“?

7

„თუ სხვებს დაგმობენ, ამ აღარაპის დაჩეხება“

როგორ გვეხანება ქანონი მემკვიდრეობის უფლების დასახეუ

11

8

ლეილა მესხი

MTLFYJ

SEHVFYFEKB

9

ყნძორ ძოსყრი დორემა

ნათამცქე

მსოფლიო პოლიტიკოლოგები ახლა უფრო ინტენსიურად აღაპარაკდნენ საქართველოს ბედობაზე, ზოგი რას გეგმადის და ზოგი რას რუსეთის დღევანდელი მთავრობისაგან სიკეთეს არ უნდა ელოდებოდეს საქართველო. ეს რომ ასეა, ჩვენ უკვე რა ხანია ვიცით. ერთი რამ არ ვიცოდით მხოლოდ, გვეგონა, რუსეთი ჩვენდამი ასეთი დამოკიდებულებით მსოფლიოს გააკვირვებდა, ცივილიზებული ქვეყნებისაგან გაიკიცხებოდა... დიდად არც არავინ შეწუხებულა, პატარა საქართველოს დასაცავად არავინ აღმდგარა. უმადურობა იქნებოდა საფრანგეთის პრეზიდენტის თანადგომის დავიწყება აგვის-

ტოს დღეებში, არც არასოდეს დაგვივინწყებდა, მიუხედავად იმისა, რომ ამ თანადგომას სასურველი შედეგი მაინც არ მოჰყოლია. არც ის უნდა დაგვივინწყოთ თუ რამოდენა „სიყვარული და სიბრალული“ ჰქონია თურმე ქართველი ხალხისადმი ბატონ ლავროვის, რაიც სულ ახლახან გამოთქვა და გაახშირდა მსოფლიოს გასაგონად. ალბათ, სულაც არ ახსოვდა ამ გულის ამაჩუყებელი დიდი რამდენიმე იმ ხალხს რომ უძღვნიდა, რომელთა სისხლით მორწყეს მისმა თანამომეცხვებმა ქართული მიწა, ხოლო სიკვდილის გადაჩენილი, დაბოძებული, მიწასთან გასწორებული სოფლებიდან გამოყარეს და დევნილებად აქციეს...

ხალხსათვის თავდაუზოგავად იღვანება, ქვეყნის მავნისცემა და უზურადება და ხალხს მოუსმინდა, სწორედ ის ჩაიჭრა საპარტიატო, სწორედ ის აღმოჩნდა მიკარგული, პოლიტიკური თვალსაზრისით უფრო დაბალი მოკვდავი. პარლამენტარები გავერდინებოდნენ ასეთი და უფრო უამრავი... გარდა ამისა, პოლიტიკაში ახალგაზრდა ადამიანებს (და სხვა დარგშიც, სხვათა შორის, რომ-

და რომორ აქციო ხალხი მის პატრონად, მაშინ უზარბისი ყოფილა ასეთი დამოუკიდებლობა. დიხს, თუ ხალხმა არ იბრძოლა თავი თავისი ქვეყნის პატრონად, იმ არც დამოუკიდებლობა უფრო უფრო დაბალი იქნებოდა. დამოუკიდებლობა უფრო უფრო უამრავი იქნებოდა. ხალხს შინაგან თვისებებში უფრო უფრო უამრავი იქნებოდა. ხალხს სიწინადობა არა მამის საუბარში. ამ შემთხვევაში მთავარი არ არის სიმრავლე. მთავარია ხალხის შინაგანი განწყობილება, კიდევ უფრო მთავარი – ამ განწყობის გამოხატვა. თუ ნამდვილად გრძობს დამოუკიდებლობა ნიღბით მოსული მთავრობის მხარვედ პოლიტიკას, თუ ნამდვილად იცი, რომ უშუალოდ რიგობი კლავს უფროს კი არა, მატულობს, უპატივობს და უსამართლოდ უპატივობს, თუ იცი, რომ ჩრდილო-დასავლეთიდან შენს ღვიძელ ტერიტორიას დაუფლებული მტერი ახლა, სადაცაა, სამხრეთიდანაა შემოგტეხს, რა „დოქტრინის“ დგახარ და უზურად ტრიბუნის მოყვარე ორატორებს! შენ თავად, ანდა, უკეთ რომ გამოვიხატო სათქმელი, ჩვენ თავად, ანუ ხალხი რიტორიკა არ ვუშვებთ და არ ვყვებით ერთი ერთად. დავიწვამოთ, უზარბისი და ქვეყნის დამცველები გვიყვანონ მოვითხოვთ და ვუშვებთ ჩვენს ქვეყანას. თუ ვერცხვებთ, რისი გვეცხვებთ, განა იმ ბარბოს შემავალი ხალხს, სადაც ჩვენ გვიყვანს ცხოვრება, უფრო სირცხვილი არ არის?

დაღბება ნამდვილი გაზაფხული, დაღბება!..

9 აპრილს ჩვენ ერთად ვიქნებით!

ასეა თუ ისე, მტრებმა რაც დაგვიარტყეს, საქართველოს მოსახლეობამ „კარბადაც“ ვინც ვინც, თუცა ამგონი ჯერაც ვერ გავივითარებთ ის, რომ ჩვენი ამ დღეში ყოველი მიზანი მხოლოდ სხვისი პრავი კი არა, ჩვენი პრავიც არის... დღევანდელი გადასახადიდან ზოგიერთი რამ უკეთესად, თუ დანახვას მოვიწოდებთ, რა თქმა უნდა...

პოლიტიკური ცხოვრება, სამოქალაქო ცხოვრებისაგან განსხვავებით განსხვავებით რთული რამ არის, მისი ცოდნა საჭიროა იგი თუნდაც ჩვენი მოსახლეობისაგან რომ გვეცხვება არც ეს იქნებოდა ურიტო. ასეთი სწავლა-განათლება უკვე ქვეყნის სხვადასხვა მხარეში მოხდა და უნდა ხელი-სუფლებამ კი არა, ოპოზიციურად განწყობილმა პოლიტიკოსებმაც უნდა მიიღონ.

ასეთივე კი იშვიათია და ამის სარწმუნო მაგალითები სამსუხაროდ, უკვე რამდენჯერამ ვიხილეთ 90-იანი წლებიდან მოყოლებული დღემდე. რომ გვეგონა, რომ სწორედ ის იყო გვირი, რომელიც საშობალო და

მეტი ქვეყნის თუ კონტინენტის წარმომადგენლებიც არ უნდა იყონ ისინი, ამავითავე ანუ-სხვებში. ეს გრძობა კი ისეთი რამ არის, რომლის გამოცხადებაც სწორად საჭიროა, მაგრამ ზოგჯერ უფრო კიდევ. ქართული ამავითავე, ისე, რომ გრძობა ქართული ხასიათი განსაკუთრებული, განსხვავებული რამ არის, მტად მოსაფრთხილებელი, ხშირად მოსათუქი!

ჩვენი ქვეყნის უკუღმართული წინადადება კაცს ბევრ რამეს აზიქრებინებს. იქნებ სჯობდეს, გარდასული არჩევნების შედეგად გამარჯვებული ოპოზიციური პარტიის წარმომადგენლები პარლამენტში შესულიყვნენ, რათა ხალხს უკეთესად ვინ ვინ იყო და იქნებ, მათაც ქვეყნისათვის სასარგებლო საქმის კეთება იქნებოდა უფრო შესაძლებელი. ხომ არ შეუძინდნენ, ჩვენი ძვირფასი ოპოზიციონერები, „პარლამენტარობის“ ხიჯს და მწვანეშუქიანი ცხოვრების დამახასიათებელი ცდუნებას? დიხს, პარლამენტარის

ერთი სიტყვით, არჩევნებში გამარჯვებული ოპოზიციონერის პარლამენტში ოპოზიციურად გუშობა იქნებ უკეთესად ვიდრე-მითხი, ამას ვამბობ, ვინ იცის... ყოველ შემთხვევაში დაფიქრება და ანალიზი არასდროს უნდა იქნება. შენს ქვეყანას და შენს ხალხს რომ მიხედო, ამისათვის მხოლოდ ქვეყნის დამოუკიდებლობის მიღება რომ იყოფილა საკმარისი. თუ არ იცი რომელი მართო ეს შენი დამოუკიდებელი ქვეყანა

იხ. 4 გვ.

პოზიცია

– ეს ოპოზიციისთან ცალკე საუბრის თემაა. მისი, რომ შეუსრულებელი მოთხოვნების ფონზე, მოთხოვნები კიდევ უფრო რადიკალური ხდება. ბასსოვით ალბათ, რომ საპარლამენტო არჩევნების მოთხოვნებით დაიწყო ოპოზიციისა და პარტიტეტო აქციები 2007 წელს, მაგრამ ყოველ არჩევნებში, პასუხად იყო ამ მოთხოვნის სრული იგნორირება.

ყოველგვარი პოლიტიკური ქვეტექსტების გარეშე, რა ტიპის პროექტებს საუბარი, იმისათვის, რომ მხარეები შეთანხმდნენ.

რთმა არ არსებობს და მისი გავლივება არის კიდევ ერთი პოლიტიკური ტრიუნი.

ინტერვა

რა ხდებოდა რუსტორან „ველვეტში“?

ტელეკომპანია „რუსთავი 2“-ის ინფორმაციით, უკრაინული გამოცემა „გრომი“ გადრი ბინძური მაკომპრომიტორებად მასალას აქვეყნებს. შეხვედრის ადგილი უკრაინა, – ასეთია სტატიის სათაური.

– ექსპერტთა კლუბის მიერ საჯაროდ გაკეთებული მიმართვის შემდეგ, გაქვთ თუ არა იმის განცდა, რომ თქვენს მცდელობას შედეგი მოჰყვება და შესაძლებელი იქნება დაპირისპირებული მხარეების ერთი მაგიდის ირგვლივ შემოკრება?

– ჩვენ ჩავთვალეთ, რომ არ იქნებოდა სწორი დუმილი და გარეშე დაგვიკრავდნენ როლით შემოვარდნულიყავით და გულისკეთი ანალიზით გვეჩვენებინა, რომ ჩვენ ვდგავართ განაზე, მით უმეტეს გალდა ამ პროცესისაგან და მხოლოდ ექსპერტული შეფასებები ჩვენი საქმი.

– გაქვთ იმედი, რომ ხელისუფლებამ ოპოზიციის დიალოგის ორგანიზებას შეძლებთ?

ტელეკომპანიის მიერ გავრცელებული საბავთო მასალის მიხედვით, 13 მარტს პარლამენტის ყოფილი თავმჯდომარის მეტელე და საზღვრის დაცვის დეპარტამენტის ყოფილი უფროსი კიძევი, რუსტორან „ველვეტში“ საქართველოში დაზარალებულ რუსეთის მოქალაქეს, ოლიგარქ შალვა გრუშის შეხვედა. რუსტორანთან ბინძური კანონიერი ტურისტის კალაშოვის მიგობის, თეიშურა მამთაჯის „ნისან პატრულით“, რუსეთში ვეფერაციში რეგისტრირებული სახელმწიფო ემორტი K 011 X K 177.

ინტერნეტგამოცემის ინფორმაციით, რუსტორან „ველვეტში“ გამართულ შეხვედრაზე, საპარლამენტო და საპარტიატო მოქალაქეს, ოლიგარქ შალვა გრუშის შეხვედა. რუსტორანთან ბინძური კანონიერი ტურისტის კალაშოვის მიგობის, თეიშურა მამთაჯის „ნისან პატრულით“, რუსეთში ვეფერაციში რეგისტრირებული სახელმწიფო ემორტი K 011 X K 177.

საპარლამენტო არჩევნების დენიშენის შემთხვევაში პარლამენტს გარეთ დარჩენილი ოპოზიციის მხრიდან მასში მონაწილეობის არმილება დიდი შეცდომა იქნებოდა. ამას წინ, რასაკვირველია, უნდა უძღოდეს სრულიად აკაფიო და თვალსაჩინო პოლიტიკური ნება, რომ საქართველოში ჩატარდეს სამართლიანი არჩევნები. ვერაფერებით მხოლოდ მოწოდებები ისინი – დავჯდეთ და ვიშუბართო. არაერთხელ ისტინდენტებში ერთად, ერთმანეთის მოთხოვნები კარგად იცინან, ანუ არანაირი პოლიტიკური გამოცხადება აღარ არის საჭირო, ამიტომ უნდა იყოს აკაფიო მისიჯები,

რასაკვირველია, ჩვენ არ გვიწდა ამ პოლიტიკურ დაპირისპირებაში წარმოვადგინდეთ რომელიმე მხარეს, ვინაიდან ჩვენი კლუბის დასაბუთება საერთოდ არაა დაგეგმული. ჩვენი მიზანია მისი წევრებისთვის, მაგრამ ამავე დროს ვართ ამ ქვეყნის მოქალაქეები და, გოლუს-დაგოლუს, მართო თავისთვის კი არა, ჩვენთვისაც აქვს ნათქვამი დიდნიკოლოზ პარათაშვილის – „არც კაცი ვარა, რომ ცოცხალი გვეყვასა ემსაგვსოს, იყოს სოფელში და სოფლისთვის არა იხრუნოს“.

– ჩვენი მოკრძალებული მცდელობა, რომ იქნება, ვინმეს რამეში გამოვადგეთ, რომ ქვეყანაში კალაქოვის პროცესი და დასაფიქროს მოლოდინი შეწყდეს, დავრწმუნდეთ თავად და დავარწმუნოთ საზოგადოება იმაში, რომ ასეთი ტიპის საფ-

მანქანა რუსეთის შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელი დიმიტრი გარაში მართავდა. შალვა გრუშის, სტატიის ავტორის ინფორმაციით, კრემლში უშტინის კარზე დასაფიქრებული გავლენიანი გიგანთები, რომელსაც ქართულ ოპოზიციისთან კავშირების დამყარება აქვს დავალებული, რათა 9 აპრილს დაგვიმოს აქციონზე გავლენის მოხდენა შესაძლებელი იქნებოდა. სტატიის ავტორის მტკიცებით, ასეთი დავალება კიდევ ორი ოლიგარქს – ეგორაკისა და მელაქის აქვთ მიღებული. საუბარია გრუშის ასლან აბაშიძისთან და კახთარბაძისთან ასლან კავშირების დასახელებას ვენაში გამართული შეხვედრა, რომელსაც ლევან პირველიც ესწრებოდა.

მანქანა რუსეთის შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელი დიმიტრი გარაში მართავდა. შალვა გრუშის, სტატიის ავტორის ინფორმაციით, კრემლში უშტინის კარზე დასაფიქრებული გავლენიანი გიგანთები, რომელსაც ქართულ ოპოზიციისთან კავშირების დამყარება აქვს დავალებული, რათა 9 აპრილს დაგვიმოს აქციონზე გავლენის მოხდენა შესაძლებელი იქნებოდა. სტატიის ავტორის მტკიცებით, ასეთი დავალება კიდევ ორი ოლიგარქს – ეგორაკისა და მელაქის აქვთ მიღებული. საუბარია გრუშის ასლან აბაშიძისთან და კახთარბაძისთან ასლან კავშირების დასახელებას ვენაში გამართული შეხვედრა, რომელსაც ლევან პირველიც ესწრებოდა.

კობა ბენდელიანი

ინტერპრესენტის

ნათამც

(მესამე გვერდიდან)

ჩვენი სულიერი საფარს გამოხატულება თუ ის კანტიკუნტი ტაშისკვრამა და მოწერი მოლო-

სახსნადად ანი, სწორად ამისთვის არის ქონება, კალა, ენერ-

თითოეული ჩვენგანი სწავლა, ვერცდვინან მსოფლიო ერთგანაჟი

ყოველ ახალ დღეს, ქართულ საბარაო თუ საშინაო პოლიტი-

თუ გიყვარს შენი ძველანა, თუ გინდა რომ მან იარსებოს რო-

დადგება ნამდვილი გაზაფხული, დადგება!..

მოხსრეთა სურვილით იყო თუ მოზონიციონერთა, იმ თავი მო-

სერიებს დასასრული არ უჩანს. ასეთი სერიების სხვა უპიკსახ-

ლის უფლებებისთვის მთავარი, მთავარი თურმე, „გნალო მთხ-

გულნარა სტურუა

საკომუნიკაციო სფერო

უზნადოდ, ფანთა ღამთსვევა, სხვა ანაფანი

სატელეფონო ნუმერაციის ევროპულ სტანდარტებზე გადასვლასთან დაკავში-

ანი სტანდარტები მოგილურ მოპარატი- რებსაც შეეხება.

ეპოქაში, ნამდვილად არ არის ბასა- ვირი, მაგრამ, ჩვენდა სსსიამოვნოდ გა-

წუშარატივის ახალი სტანდარტის შე- საპანისად, სატელეფონო ნომრები თხი-

რაც შეეხება თავად „გაერთიანებულ ტელეკომს“, ჩვენ დავინტერესდით ცო-

„მეგაფონი“ საპარტოვლო ტარიტორი- აზა, კერძოდ, ცხინვალის რეგიონში

ენერგეტიკის სექტორი

მერა ათჯერ მეტს გავყიდით...

სამბრთმელოსა და თურქეთს შორის 500-კილოვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზის მშენ-

გის განცხადებით, ახალი ელექ- ტროგადამცემი ხაზის ამოქმე-

ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობის დაწყებასა და ნინასწარი მონაცემებით, 220 მილიონი ევრო დაჯდება.

პარაულოზან, რომ ზაფხულის პერიოდში, საპარტოვლო ელექ-

– პროექტი წარმოადგენს 500 კილოვოლტის სიმძლავრის ელექტროგადამცემი ძირითადი

აღსანიშნავია, ისიც, რომ თავ- ვად ახალი ელექტროგადამცე-

ინფორმაცია

ანი მილიონი რუბლი ოსეთის აღსადგენად

მ. წ. სამხრეთ ოსეთის აღდგენის უწყებათა- შორისო კომისიამ მოსკოვში გამართულ მო-

გეგმა 575 ობიექტის აღდგენასა და იმ ლო- ნისძიებების გაგრძელებას ითვალისწინებს,

ინტერპრესნიშუ

ოთარ ტურაბალიძე

რუსული ოკუპაცია

შარშანდელი აგვისტოს ომიდან მოყოლებული, თბილისში, მარჯანიშვილის 84/89-ში არ იღვევა დევნილთა ნაკადი. სწორედ ამ მისამართზე არიან განთავსებული დიდი და პატარა ლიბნების, ფრონეს ხეობებიდან დევნილი გამგეობები: ქურთას, ერედვის და თიღვის მუნიციპალიტეტები. აქ იმყოფება საქართველოს პარლამენტის მთავარი დეპუტატი ბადრი ბაქსიძე. იყო დრო, ამ დერეფნებში და ეზოში იმდენი ხალხი იდგა, ფეხს ვერ აუქცევდი. საბედნიეროდ, ახლა მათი რაოდენობა საგრძობლად შეთხვლდა, რადგან რუსული ოკუპაციის მსხვერპლთა 80-90 პროცენტი თავშესაფრით უკვე დაკმაყოფილებულია. შესაბამისად, მათ მიიღეს ის საჭირო ნივთები, ავეჯი, ქურჭელი თუ თეთრეული,

რაც აუცილებელია პირველადი მოთხოვნილებებისთვის. ეს ყოფილ დონეზე, და ძველი თაობის დევნილებთან შედარებით, თორემ მათ სულიერ ტკივილს და მატერიალურ დანაკარგს ვერაფერ ვერასდროს აანაზღაურებს, რადგან სახელმწიფოს ტერიტორიის ის ოკუპირებული ნაწილი, რომელიც თითოეული ქართველისთვის მძიმე ჯვარია, მაინც ამ ადამიანების ზურგიდან სატარებელი, რადგან იქ არის მათი მშობლები, მათი წინაპრების საფლავები, იავარქმინი სახლ-კარი და ატირებული ადგილის დედა... ამიტომაც კარგად იციან დევნილებმა, რომ მომავალში თითოეულ ამ ქვეყნის მოქალაქეს დიდი შრომა, დიდი ბრძოლა მოუწევს მარცხისგან გასათავისუფლებლად...

ვიპროვლავთ მოგავლისთვის

ორი ათეული წელია, მონაწილეობის გზით მოდის დიდი ლიბნების სეზონის ცხრა ქართული სივრცე. თუკი საუბარია გმირობაზე, ამთზე ითქმის, - კბილებით იცავდნენ სამაზღვროს. პოლო წლებში ხალხი აქვინან მორწმუნე ბავშვს და ყველა სოფელში აწვინან მართლმადიდებლური ტაძრები. ომის შემდეგ, ამ ბავშვსადაც, ერთ დღესაც მად მიიღეს, რომ იმ საბავშვო დაწესებულებაში უფალმა იხსნა ისინი ბარდაშვილი სიკვდილისგან, თორემ რამ გადმოატარათ უზენაესი წყარისკენ მთაზე, რომც კასატური ბოგობი ცვიოდა ზაფხულს, რომც „ბრალდებ“ მუხდნენ... მათ იცინენ, რას ნიშნავს „ფაქტობა მინის ღანჯა“, ან „ცაცხლის კალო“. ასე ბავშვები, გამგარაბული სულით, უხმოდ, უცრემლოდ გაგზავლავთ დატოვებს მშობლები კარა. უყურებ მათ და ბრძნობ, საიდან იღებენ საკვირველ კალს - ისევ წარსული ანუგაგებთ, ისევ წინაპარი ანაბრებთ. „პვირპვირ ვყვირებარ ამ დღეში, მგზრამ არ დამიკვნიდა“ - ქართლის მინდვრებში მდორად „მოვიღებ“ „ჩაკარული“ მათ არსებობაში, მოგავლისკენ ახადებთ...

წლოებით, გაჭირვებით აწვინავს სახლს, რომლის მიტოვებაც უჭირს. ამ სახლში მისი მთელი ენაბრია, სიყვარული და ახალგაზრდობა დაწვინებული. უფალი ამ სიყვარულში კარგად აკლავდნენ. მით უფრო ღვთისური სახლი, სადაც შინი წინაპრების შრომატაა ჩადებული,

ღლე და ღამის ათენავდნენ იმისათვის, რომ პროცესის ხალხს სასარგებლოდ წარმოეთქვიყო. შაბათ-კვირასაც არ ვისვენებდით - დაუღალავად ვმუშავებდით. - თქვენი აზრით, შექმლო საქართველოს რუსული აგრესიის არიდება?

ჩინი იმედი აქვთ დავნილავს?

თან - რამდენიმე თაობის. ისინიც, თუნდაც ბარდაცვლილები, სულ შენთან არიან თითქმის და კალსაც გაკლავენ... ომამ ჩვენ ეს ჰარმონია დაგვირღვრა. დავნილავს ცოლ-შვილი, წარგვბატნა ჩვენი სახაბა - საბოლოო. აქედან დავნილავს ყურს მტკიცებულად ხვდება ოკუპირებული გაგულიდან მოტანილი ანაბი. კაკლის ხეებს ჭრინო, ვაშლის ხეებს ჭრინო სოფლებში... რვაწლოვანი, ისტორიული სოფლები მიწასთან გაასწორეს ყანაღებამ...

- არა, არ შეიქმლო! - იმედი სინამდვირე მოლოდინი წინა პირი იღიდნენ... ბასსოვთ შევარდნას დრო? მაშინდელი პროვოკაციები? - მუდმივი შანტაჟის ქვეშ ვხვდებით რუსეთს: აი, გაზს გაგვიტოვებთ, შუქს გაგვიტოვებთ... მართლაც, გვითმავდნენ რამდენიმე დღით, მერე სახელმწიფოს მეთაურს ახალ ხელშეკრულებამ ხელს აწვინებდნენ. რომც საპარტიო ვაშლი წაგვიტოვებდა და ეს ბერკეტები რუსეთს ხელიდან გაშვებულა, რომც ენერგეტიკით ვეღარ დავგზავნებთ, გაზიც მისი ბერკეტის ავლით მოგვხარებთ, გაზარი გაღებვითა მოვინანდებ, საერთო ჯამში, ისიც ჩვენი სასარგებლოდ გაგვიტოვებდა, რადგან მოღუშენებულა ხალხმა სხვა გაზრის ძიება დანიშნო, უფრო კონკურენტუნარიანი და მსოფლიო ბაზრისთვის მისაღები პროდუქციის წარმოებაზე ფიქრი დანიშნო...

- მწელი იყო თქვენთვის მიუსაფარი თანამემამულეების პატრონობა? მათ ხომ ყველაფერი დაკარგეს... - უმრავლესობა დავანილავთ. მგზრამ არის კიდევ რაღაც ნაწილი, რომელიც დასახარებელია. რთული იყო ეს პროცესი. განსაკუთრებული სიფრთხილეს მოითხოვდა მათთან ურთიერთობაც - ასეთი დიდი ფსიქოლოგიური ღარტყმის მერე ახალი, მოცინი ბროტროლო. თვითონ ხალხს უფლებამ გააკეთა და აკეთებს გაძვირება, რაც ვუშლია და კიდევ მეტს გააკეთებს მათთვის. აქვე მსურს გადლოვა გაღვრებადო მურთს მუნიციპალიტეტის თითოეულ თანამშრომელს, რომლებიც,

ამდენაც ჩანს, რომ რუსეთსა საქართველოზე ზებავდნენ ყველაწინარი საგუბრება ამოწმება და ღარჩა ერთადერთი გზა - იარაღით წამოსულიყო! გასსოვთ, რომც აფხაზეთიდან ხალხი გაგზავრეს, რუსეთი არც გაგვიტოვებდა, - აფხაზეთს დაგზავრ-

დათ ყველაფერი. ახლა ეს ვეღარ შეიქმლო. ოსები ავვისტოს ომში უსუსურები იყვნენ და მთელი არსებით გამოწნა ავრასორის სახე - ჰპირდნენ, ხმელეთიდან, წყლიდან... რაც კი ჰქონდათ, ატომური ბომბის ბარდა, ყველაფერი გამოიყენეს. დავნილავთ კალიან კარბად იციან, რაც ხდება, და რომ შეუძლებელი იყო ამის თავიდან არიდება. მტრის საქმის აკეთებს ის, ვინც ცდილობს საქართველოს გაღაგარალოს ეს დანაშაული. - რამდენი დევნილია დიდი ლიბნის ხეობიდან? - სამწუხაროდ, ოკუპირებული და განადგურებული ცხრა ქართული სოფელი. 8200 სული, ანუ 3200 კომლია იქიდან გამოდევნილი, მგზრამ არც ერთი მათგანი არ კარგავს დაბრუნების იმედს... მგზრამ, ისინი თავის სიტყვას ყოველთვის იტყვიან.

ლილ ეზოს და გოლადენილი კუთხიდან დაწნულ დაწკრილავულ ოთახებს... შეგზარავდა იყურავდნენ დაბრძენილი, ჩაროვნიდან ანაბრადენილი ვანავრები... ნანამ, რომლის გვარიც კი არ ვიცი, ვალირანის წვთები აანაკალავული ხელით დაგაღვირინა, აქით გამგზავნა... მოქალაქე, გაღვრჩით უფლის წყალოვით! ახლა მრავლად უმრავლესობა თითქმის დაკავალილავულია საკუთარი ქართით. ახალგაზრდა კაცია ერადვის მუნიციპალიტეტის გამგებელი გიორგი მანნიავილი, რომელიც სრულიად მანნიავილი ჯერ კიდევ ბასული საუკუნის ოთხმოცდაათიან წლებში ცხინვალის მშობლებთან ერთად გამოქცა რუსეთის მხარდაჭერით მათგან. მანნიავილი საუბარსტებს ომში განიარაღდა და დაგზავნა. მიერდაც უწინა ავრასორამ - ახლა ერადვი დანატოვინა ნაშრომ-

ერადვი - ქვეყნის მერადვი... იმაროვა სამყაროს ურჩევნიათ ერადვილავს 2008 წლის რვა აგვისტოს პირადად მე, ამ წერილის ავტორი და ჩემი ოჯახის წევრებიც მოგყვებით რუსული საავიაციო დაბომბვების ქვეშ დიდი ლიბნის ცაცხვიმოქიღვრული ხეობიდან წვირინავს მთის შემოვლით გზაზე დიდი წვალავით გადმოსულ მშვიდობიან მოსახლეობას ერადვი გამოგვანავრებს რუსეთის ფედერაციის ავიგამანადგურებლავთ კასატური ბომბები... მინა და ჰპირი ირყილო და სკდებოლა ბომბებისაბან. ირგვლივ დასისხლიანავული ალამინავი იყარნენ... ის იყო კოშმარი, რომელიც არასდროს დამავიწყდება! ჩემი თვალით ვნახე ერადვის მერავა და დაცვა. სოფლის მოსახლეობა, ძალადიც და კაცებიც მერულად იმცოდნენ იმ ტრაგიკულ წუთებში. მასსოვს ძალბატონი, სახელად ნანა, რომელიც არ ტოვებდა ჩამოქცეულ სახლ-კარს. მგზრავილი ხელი ეტყვიოლა მოვ-

ნაამბარი და მიორად აქცის დავნილავს, სხვა თანამემამულეებივით! ომის შვილავად დიობარდნენ შიდაქართული ბომბ-ვიტები. უნდა თუ არ უნდა, გვირდს ვერ უწლის შარხანდელი ავვისტოს სადაც დღევანდელი გიორგი მანნიავილი მიყვება, რომ სოფლის დაგზავნა საკუთარი თვალით ნახა. მგზრად ამ ავვისტოს, რომც საავიაციო ბომბი შეწყდა, გამოვიდა სოფლიდან. - ამ დროს, ძირითადად, დიდი და პატარა ლიბნის ხეობებში ომი მოჩანდა იყო. რუსეთის ფედერაციის ჯარიც - შემოსული. ერადვი მთლიანად გაღაგზარბანადგურებული იყო დაგზავნის შედეგად... მოსახლეობა წამოსული... რამდენიმე კაცი იყო დარჩენილი, რომლებიც ხეობიდან გადმოვიდნენ... დანიარაბა 16 ქართული სოფელი, რომლებიც ერადვის მუნიციპალიტეტში შემოდიოდა. - რამდენი ქართული ოჯახი ცხოვრობდა პატარა ლიბნის ხეობაში? - დაახლოებით 2500 ოჯახი, 10 000 სულად.

რეპლიკა

„გვერი რამ არის, ჰორაციო...“

დემოკრატიის მეორე ტალღის მოლოდინში არ აგორდა, აგორდა კი არა, აზვირთდა დაკავება-დაჭერა-დაპატიმრება-ამოღების ტუნამი? თუ ეს გარტყმა ქვეყნისა და ხალხის ინტერესებია და აზვირთების მიუხედავად, საპარტლავრიც ვარგლებში რჩება, ღვრთმამ მავ დაგაგზავნა-დაგზავრდა-დაგაგზავნა-ამოღებთ ხელი და ხელგორკილავი მოუშავრთოს, „გაგზავნა ვანიდა, რომ ეჭვი მოუგზავნია ჯოჯოხეთს“ (ვაიერი ციტირება თუ მიუღებთ, გაგაგზავნით... „გვერი რამ არის, ჰორაციო“-მითი, და ერთი საეჭვო არ რა განსაზღვრეთ: იმ ორგანოვებამ თუ ვანოვებამ თუ აგვან(ოქობამ ავადნი იარაღის გაყიდვის მომხმებარი რომ

„გამოიჭირეს“, გაღვილეს და შეაყვიღვიღვი აიყვან(ოქობს, - ავადნი ცხელი წერტილის, ავადნი დენიანი წერტილის, ავადნი ნაირ-ნაირი იარაღით ავადნი მოგაჭრის არსებობაც ხომ უნდა სცოდნოდეთ ადრე (და ეცოდნოდეთ კიდევაც, დიდკალი იარაღის ქონა და ავით ვაჭრობა ხომ არის (უნდა იყოს დაწნული, მოწინი და მოვარდნი ხომ არიან სისხლის საგართლის დაწნავაწინი, მოღა, ეს თუ ასეა, აქაგვ რატომ არ „ავოილეს“ ის იარაღი, ვეგატრონევატი კი არ დაწნავაწინი - „სახელმწიფო ვაგადაგზავნა მცდელოვან“ ელოდნენ? ფიქრი უნდა აგას...

ლუკა გორგაძე

ნკავლიკა

მთავარი ამოცანა და კონკრეტული ღაგაღება

ბაბი ხანია ტელევიკრანზე ტრიალებს ქვეყნის მეთაურის ენა-პირით „გაგდერებული“ ორი რეკლამა: „მთავარი ამოცანა ახალი საპროზიდენტო ვადისათვის არის დასაქმება, დასაქმება და რეალისტური გზებამ ამის განხორციელებისთვის“ - ერთი და „ჩვენი ხალხისგან მივიღეთ კონკრეტული ღაგაღება შეგვემანა უკეთესი პირობები ჩვენი მოქალაქეებისთვის“ - მეორე. ნუ გამოვადევნებთ აგვარად განცხადებების ცოტა არ იყო, გოღვი და, პრიმი-

ტიულ ფორმა-შინაარსს (არ ვგვანან ისინი გონიერი მრჩეველის მიწოდებულს, სხვა რამ ვითქვამთ: საპარტლავლოს პრაზიდენტი რეკლამირის რეკლამა - ეს რავად ახალია ნებათ რუსეთში მიღებდები, საფრანგეთში სარკოზი, აშშ-ში ობამა თუ გამოდინა ტელეკავალავით, „ღლე და ყოველღლე“ და დღეში რამდენჯერმე? და კიდევ - ეკრანდინდენ რეკლამა, რომორც მსმენის, საკამოდ კვირია და ჩვენს გატონ მიხეილს თუ ახლავინებენ რამეს?..

თამაზ ილიელი

რუს წერან, რუს აზროვნენ ჩვენა

„თუ საზღვარს დაკეტავენ, ამ აღარაგინ დატყვევ“

მოსკოვში დღევანდელი მხარეების განცხადებით, რუსეთის ფედერაციის წარმომადგენლებმა...

და დაკეტული ფანჯრები, არ მუშაობს ავტომატი და გალავნიანი...

ალური კომენტარები არ ყოფილა. „ორი საათის განმავლობაში იმ ყველაფერი...

განძობი ცხინვალის დანიშნულ რაიონში (ასე უწოდებენ ახალგაზრდა რაიონს)...

საქართველო უმეტესად წაიქვილეს იაკონიას იაკონური ენის თავისებურებითა გამო

საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრმა მხარეებთან შეხვედრაში...

თად, ინფორმაციის უწყვეტად მიწოდება პარტიის „შირსინა“...

ქართული თარხინი ვიდეოზე გაკრძედიდა

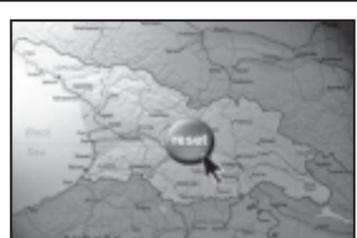
ოთხშაბათს საქართველოს ხელისუფლებამ გამოაქვეყნა ვიდეოჩანაწერი...

პარტიის წევრები უარყო ბრალდება, აღნიშნა, რომ არ იცნობს ბრალდებას...

ხელი დაჭირეთ გელატიონის ლიდას საქართველოში

დღევანდელი მხარეების განცხადებით, რუსეთის ფედერაციის წარმომადგენლებმა...

დავიდარაბო საპროტესტო, კერძოდ, ირანთან დაგეგმილი შეხვედრა...

დღევანდელი მხარეების განცხადებით, რუსეთის ფედერაციის წარმომადგენლებმა...

უწესრიგობანი საქართველოში და საბრძოლო მოქმედებები...

დელაინის ზურგზე

სომხეთში პირატირებას საბრძოლო ველებზე იტყობა რუსეთის გომბისი...

რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის განცხადებით, რუსეთის ფედერაციის წარმომადგენლებმა...

შირსინი დაიჭირეს დღევანდელი მხარეების განცხადებით, რუსეთის ფედერაციის წარმომადგენლებმა...

შაქარტის ბარბუზი გამოიჭრა ქაშახალი: დაიჭრა 32 კაცი...

ამერიკის შეერთებული შტატები აქლირებს კონტინენტს ავღანეთში 4 ბათასი...

ნოველა

მწერალთა სასახლის განათმე- გულ, გაგრძელებულ დარგაზში უსაბუდეოდ აღმოჩნდა. სრულიად შავი მთხვევით, წასწრებულ იმით შვიდობდა. (არაპის მიუხედავად, არც მიუხედავად!) მოსაწვავი გა- რათი საერთოდ არ უხილავს. მისთვის არაპის უსაღეს; სხვაში შედიოდნენ და თმითონას შეწყვა. არაპის იმეორდა...

ხალხმრავალი საღამო იყო. იუმი- ლარი სავარძელში იჯდა, პრემი- დიუმის წვერებზე იქვე ახლოს ჩა- მოლაგებული იყვნენ.

მომსწვენივლი გამოვიდა, მისა- სალმემელი სიტყვებზე ითქვა, ყვე- ლა ღირსება თუ მიღწევა შეუსხე- ნეს პოეტს, სახელმწიფო თუ სა- ხელობითი პრემიები სულ სათი- თაოდ ჩამოთვალეს - საკმაოდ აღ- მოაჩნდა...

მიხვდა ქალი, შემთხვევით არა- ფერი ხდებოდა ამქვეყნიანზე და მისი ამუშაინელი სტუმრობაც არ მომ- ბიდა შემთხვევით... განგებამ ყვე- ლაფერი წინასწარ ჩაიფიქრა...

ერთობ დამოკიდებული იჯდა იუმილარი ფართო სავარძელში. თავდახრილი ჩანდა. ეგემ პატივს იმნობდა, არავინ იცის. მერე და- იწყო საკუთარი ლექსების კითხ- ვა. სხვებზე წაუშველენ - მსახი- ბებში, მეგობრებში; მომღერლებ- მაც იმღერეს, ჩაატკვს იქაურობა.

მსახიობები, მისი წინაინებზე უკე- თესები იყვნენ, თავმოქმდნენ, ლა- მაზად ჩაცმულ-დახურულნი. ორი მამაკაცი და ერთი ქალი. ლექსს- ლექსი მოაყოლეს... ოღონდ! (ღმერთო! მაპატიე...) კუთხეში ჩრდილოდ აკრულმა, ჭრელქედ- ანმა, უფერულმა ქალმა იცნო, უფ- რო სწორად, იგრძნო... იმ ექვსი ლექსიდან (მსახიობებმა ორ-ორი ლექსი წაიკითხეს) ოთხი ლექსი... რომლის მოსმენისას, ერთბაშად გა- ირინდა დარგაზი, თითქოს შეპარ- ბაცდა (მოეჩვენათ, ვიდაცის უხი- ლაფმა სულმა გაიზიარა!). იმ სუ- ლის სიახლოვე იუმილარმაც იგრძნო; ამიტომ იყო, წვიმაში და- მენათვე (მგლებთან თუ მგლისა- ხიან კაცებთან ნაჯიკავებ, ნამრძ- ოლებზე მეცხვარესავით), ძალაწარ- თმულმა, მეწვიან ქელაჯში უხერ- ხულად ჩარგო თავი... ეგემ ყვე- ლაფერი თავდა იხილა, უკანა რი- გებში მისრესილმა ჭრელქედთან- მა ქალმა, თხელსა და კაფანდა- რას, ბუწუნა თმა თვალბეჭით რომ ჩამოსწორდა და გამეცხვებული მგე- რით შესწერებოდა დარგაზს...

თუმცა იუმილარს, მეცხვარის ქე- ლაჯა კი არა, ყოველ კარდენის ფრანგული კოსტიუმი ეცვა, ახალ- გამზრდა ცოლის დაჩემებით, ელი- ტარულ სალონში შექმნილი...

მართლაც, თავისი ჩაცმულობით, შნო-ლაზათით ერთობ მწიწინავ- და კაცი. მხოლოდ, შარვლის ტოტ- ზე თუ ფეხსაცმლის ლანჩზე ორ- სავე ადვილას, კარგა მოზრდილი ლაფი აჩნდა. მეცხვარის ლაფი. ამი- ტომ იყო, რიგებს შორის მომწყე- დეული, უცნაურად აფორაიქებული ახალგაზრდა ქალი (მეორე ცოლი) ნერვებს იწენდა, - „ამდენ ასფალ- ტსა და ძვირფას მანქანებში, ეს ტა- ლახი სად იპოვაო... საკუთარ თავზე ბრაზობდა მოდელივით თმაგაშლი- ლი, ლამაზი ქალი; რატომ მალე- დივით თავიდან ფეხებამდე არ შე- ვამოწმე... გულში იმასაც ფიქრობ- და, „ვერადავერ ვაქციე ქალაქელ

კაცადო... რა გეწმინდებოდა, მთი- ელი კაცი იყო, ტალახიც ეპატიე- ბოდა ალბათ, მაგრამ... (რამდენ- ჯერაც წამოვიწყე, იმდენჯერ შეე- წყვებე, რაღაც მიშლის ხელს!) კო, შემთხვევით შემოხეტებულ, იმ უფერულ ქალზე მოგახსენებდით, ყველაზე კარგად მან იცოდა... იმ ექვსი ლექსიდან - ოთხი, მისი დის - ქედანო თურმანაულის იყო. უდ- როდოდ გარდაცვლილის, მივიწყე- ბულის და მიფერულილის (არ გა- იკვირვო მკითხველო! ასეთი რა- მებზეც ხდება ცხოვრებაში!).

არადა, თავად გადაწერა ეს ლექ- სები, მოზრდილი რვეული ბოლომ- დე შეაგოსო. ერთბაშითვე საუკეთესო ლექსებით გატენა. თუმცა, რა და- სამალია და, მოგვიანებით იმ სა- ერთო რვეულიდან, ორი ლექსი, სახალხო მოქმელობა წიგნში იპოვა (ავტორი უცნობი იყო). რამოდენ- ნიშე მათგანი ხალხური პოეზიის ბო- ლო კრებულშიც აღმოაჩინა (ავტო- რი ყველგან უცნობი იყო!), ასე რა- ტომ გაწირეს, მისი სამრალო და? ნეტავ რას ეწოდებენ?! (ლამის ცრემლად დაღვრილი- ყო ქალი), არადა ხომ იცის, ლექსად მოქარ- გული ის ცისფერი კე- სანები, ღიღილოები თუ სუსამრები, დიკა და ხვია, ამალის მთა და გორგოტის მწვანე ველი, დედის დატირე- მა თუ ქალაქში ჩამო- ხეტებული დემის ტვი- ვილი, ყველაფერი მისი უფროსი დის - ქე- დანო თურმანაულის სულის ნაპ- კური იყო. ამის შესახებ, ამ დარ- გაზში არავინ არაფერი იცის, იუმი- ლარსაც დაავიწყდა ალბათ...

არადა, მიჯნით გადაწერილი ლექსების მოზრდილი რვეული თავ- ვად მიართვა პოეტს. იფიქრა, ჩვენი კუთხის კაცია, უფრო გავიგებო... (მაშინ ასეთი სურათიანი არ იყო, არც პრემიებით იწონებდა თავს). სადღაც, რომელიღაც რედაქცი- აში, რიგით თანამშრომლად მუშა- იოდა. თავად მიუტანა, საგულდა- გულად ჩააბარა, თხოვა კიდევ, ამეგებში გარკვეული ხარ, ეგემ რო- მელიმე უწინააღმდეგე ან გაზეთში გა- მათქვეყნო, ქედანოს სურათსაც მო- ვიტან, მადლობა... დიდი აფოფი- ნებით არ მიუღია ვაჟს, ცოტა გააძინდა კიდევ, მთის ხალხს ჩვე- ოდა ამგვარი მიღება. თავშეკავე- ბულები იყვნენ. „ხომ იცნობდი, ქე- დანო თურმანაულს, მისი ლექსე- ბიოა...“ - შეახსენა. ჩაიციდა ვაჟმა. „მასსოფრობას არ ვემდურთო...“ კოდა, თუ არ ემდურს, უპატრონე, ვალდებულაც ხარო და დაუტოვა, ნეტავ არ დაეკოვებინა! სამჯერ მი- აკითხა, ვერა და ვერ მოიყალაა წა- საკითხად. მერე რამდენიმე ლექსი შეარჩია დასამტკვად, „რედაქტორ- მა უნდა წაიკითხოსო...“ (ბოლო მისვლაზე იქედან გამოვიდა, მთე- ლი საათი, ქვის კიბეზე იჯდა უაზ- როდ). „რედაქტორმა ლექსები არ მოიწონა“, „დღეს სხვაგვარად სწე- რენო...“ „ჩამორჩენილიაო...“, „ძველ- მოდურიაო!...“ - თავდახრილი პა-

სუხობდა ვაჟი. „რვეული დამიზრე- ნო, - შეკადრა... ყასიდად ეძება, იქაურობა გადააქოთა. თაროდან წიგნები გადმოყარა, უკრაში ქა- ლადღები აწენა, თავდაც აქოთ- და და ამყარა...“ „არ გახსოვს თორემ, ვაგატანო...“ „კარგი, შენი კაცობისა იყო...“ წყენა გულში ჩა- იმარხა. ის იყო და ის, მერევე აღარ მიკარებია. არც საამისოდ ეცადა. მისი სულკურთხეული და, ბოლო წუთებს ითვლიდა. მოვლა- პატრონობა სჭირდებოდა, არც და- უზარია, ზრუნვა არ მოუკლია... სულმნათ ვაჟასავით, მინდვრის ყე- ვილებში ჩაძირა... თუმცა ვერ უშ- ველა. საფლავე სოსანები დარ- ვიდა, მისი საყვარელი ყვავილები. მთაში ვერ დააბრუნა; მუხათვერ- დის სასაფლაოზე დაასაფლავა. სადღაც, განაპირას, დაკიდულ ფერდზე, უპატრონო ობოლივით შე- ურჩიეს ადვილი... თუმცა, სიცოცხ- ლეში რომ ენახა, სად გაუთხრიდნენ საფლავს, ალბათ ეამებოდა კიდევ- დაქანებული ფერდ არ იყო დი- დი უმედურება, მწვანე ბუჩქნარის

ლაგ, შენი ლექსები, ამჟამად ასე გამორჩეულები რომ ჩანან, საერთო ხურობაში ჩაყრიან და ქართულ ხალხურ პოეზიას დაარქმევენ (მაინც ვერ აცდა!). მერე წადი და არჩიე ამ მთის და იმ მარის, ჩემი და შენი ამონაკვეთი. „უგვარო და უსახე- ლო, ბაღი არ ვარგა, მით უმე- ტეს ლექსი...“ ლექსს, ავტორი და სათაური შევნიშო... მეტ ემხსა და ლამაზს მატემსო...

ჰოდა, გამოიქცა, უმცროსი დაც თან გამოიყოლა, თავისი აღზრდი- ლი. მცირე ქოხი, მიწა, მამის ნა- შენი ვედლები ძმასა და რძალს და- უტოვეს - საპატრონოდ, ცხვრის სამწყვსად თუ პირუტყვის მოსაე- ლელოდ. თავად ლექსს გამოედევნა ქალაქში. მათი დაბეჭდვა სურდა, უწინააღმდეგეობა საკუთარი სა- ხელისა და გვარის ხილვა ეწადა, წიგნიც ეწადა... სათაური უკვე შე- რჩეული ჰქონდა. ლიტერატურულ სა- დამოებში მონაწილეობაც სურდა, მკითხველებთან პირისპირ შეყრა (რამდენი რამ სურდა!). არადა, გაძინდა. არც ისე აღ-

ქვემზე, გვერდივერდ ისდნენ დე- ზი. თითქოს იქ იყო მათი სახლ- კარი, დამწვრდებოდა და დაემ- ვებოდნენ ქვემოთ, ჩურჩულით მო- იწვედა. მხოლოდ ფეხდაფეხ ადევ- ნებულმა უმცროსმა დამ იცოდა, რა სატკივარიც შეყროდა, ლექსს თხზავდა... თუ მიიწვედა, სინათ- ლისკენ მიიწვედა. მცირე კვარის ყოფიდა (სულმნათი ვაჟას მსგავ- სად), მუტუავი მუქი, რომ თავის სატ- რფოს - ლექსს პირისპირ შეჰ ყროდა. ორად გადაკეცულ რვეულ- ში საიმედოდ ჩამწყვდია ისინი, ჩა- ენიკიკებინა. საგულდაგულოდ ჩა- ემალა. სხვა არაფერი აინტერესე- ბა ამქვეყნიანად.

უბინაო არ ეთქმოდათ ღებს. მარ- თალია, საკუთარი ჭერი არ ჰქონ- დათ, სამადლოდ შეიფარეს, მაგ- რამ ის მომწრო, კუნტულა ოთახი, ჩუღურეთს მემოთ, კუდმოქნეულ ჩი- ხის ბოლოს, საერთო ეზოში, მა- მის გარე მიბაშვილმა, მათავე მოგ- ვარემ დაუტოვა ღებს; გასაყიდად ვერ გაიმეტა „ჩემი ყმაწვილკაცო- მა მაგ ბინაში ვაგატარე, გასაცე-

ლილა მუსხი

MTLEYJ SEHVYFEKB

მიღმა, სიმწვანეში ჩაძირული მთები მოჩანდა, ჯვარის ახლოს იყო. მცხე- თაც. მელაღურების სტვენა-გადა- გურგურებაც ისმოდა. სხვა რაღა უნდოდა ცხოვრებულს. მიწა ყვე- ლან მიწა, კურთხეული ქართული მიწა. ავი თავად ამბობდა, ერთ თავ- ვის ლექსში... ახლა რომ ვლხი- ნობთ (სასიყვარულო, ხატობაში იხილო თავისი თავი), ვცეკვავთ და ვმღე- რით, სიყვარულით ვიწვით, სულ მცირე დროში (დროსაც ასახელებ- და). ყველაინ... კურთხეულ ქარ- თულ მიწად ვიქცევითო. უმცროს დას დიდათ არ უყვარდა ეს ლექსი, მარადიულ დატირებებს შვავდა, მას უფრო სასიყვარულო, ფერადოვანი საგალობლები ხიბლავდა, ქედან- ნოს პოეზიაში, ვერცხლის მარების წკრაილი რომ ისმოდა შიგ...

ახლა, იმ ზარების წკრაილი იუმი- ლარის პოეზიაში ისმის. როგორ მონატრებია!... „ლექსმა დამღუპაო, იცოდა თქმა, „არც დედათ გამოე- დეე, არც ცოლად და აღარც პუ- რის მცხოვრებლო...“ ყველაფერი ლექსს შევწირე, მას ვანაცვალეო. მისი რჩეული ვიყავი, მარადი სატ- რფოო... თითქოს გარკვევით ჩა- ესმა მისი ღუღუნა ხმა...

ლექსის ტრფიალმა გამოაქცია ქალაქში. მთა დაავლო და ქალაქს შეეხიზნა. ვიდაცეგებმა უწრჩის, (ძველმა მოლექსეებმა), მთა შეგ- ჭამს, ძვალავით გამოგხრავს, ქა-

ვილი აღმოჩნდა. მაშინ სხვა დრო იყო (არც ახლაა დალხინებული) ყველაფერს ეჭვის თვალთ უცქერ- დნენ. დასაც, მის პოეზიასაც. უც- ნაურ ახინებდა თვლიდნენ მით უმე- ტეს - დაიჩემა „ლექსის წაწალი“ ვარო, მასზე ჯვარდაწერილი პა- ტარძალი... სხვაც ვერ მივთხოვ- დები, მუზა ვიკვლე საქმროდო... შევწირა კიდევ თავის საქმროს. თავი ხომ უნდა გაეცანათ, ლუკმა-პური ეთოვათ. ვინ ჰყავდათ დამხმარე?! მთიელ ქალებს მატყვის წეწვა, ქსოვა თუ კერვა ყოველთვის ეხერ- ხებოთ, არც ღებს გაძინებიათ. მა- უდის ფაზრიკაში დაიწყეს მუშაო- ბა. საქსოვი მანქანების ხმაურში, და- გა-ღუგში გაყავდათ წუთები; ზოგ- ჯერ, გულისჯიბიდან შუაზე გადაკე- ცილ რვეულს დააძრობდა ქედანო, თავის სამკაროში იყო. სტროფები, მწკა- რები, მეტაფორები ალაღად გამოჰ ყავდა. ლაღად რომ ეცხოვრა საბ- რალოს, ესწავლა (უნივერსიტეტში სწავლაზე მისდიოდა სული), ემოგ- ბაურა, ქვეყნები ენახა, თუ გამდიდ- რდებოდა მისი პოეზია, თორემ არა- ფერი დაავლდებოდა. ვერც ერთი სურვილი ვერ აისრულა.

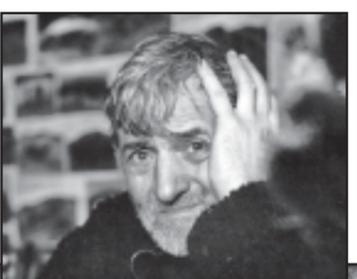
ვერც მშობლიურ კერაზე მიზრუნ- დნენ. რამდენჯერაც მიაკითხეს ძმის ოჯახს (ძმა ცხვარს გასდევნებოდა), ხოლო რძალი მუღების გამოჩე- ნით დიდად ვერ ხალისობდა. მცირე რამ, ხატო-ბატო რომ წამოეღოთ, გასცალეს აქაურობა, ამბობდა. ხვავი და მარაქა აღარა აქვს ოჯახ- სო. ამიტომ შეანელეს მისვლა-მოს- ვლა, უფრო დღესასწაულებზე (ხა- ტობაზე) უყვარდა ქედანოს მთა- ში ასვლა, ხალხში ვარევა, მშობ- ლების საფლავეებზე სანთლების ან- თება; დაღამებამდე დამრეცილ

„ლექსო ამოკეტომ თხერო, თორო იქნება ვკვდებოდე, და შენ კი ჩემად სახსოვრად სააქაოსა რჩებოდე...“ (ხალხური)

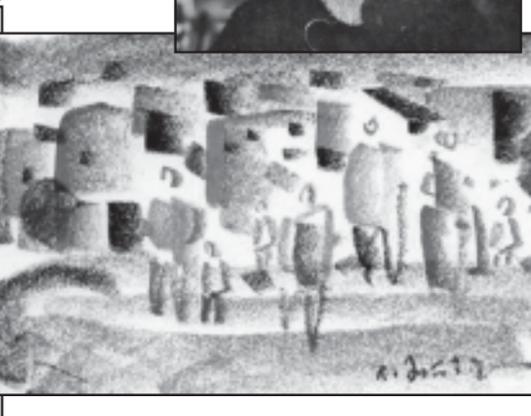
მად ვერ ვიმეტებო, - თავს იმარ- თლებდა პატრონი. ამჟამად უკე- თეს პირობებში ცხოვრობდა, ქალა- ქის ცენტრში, ვრცელ, ნათელ მი- ნაში. კარი შეუღო და მარგი შეუ- ტანა ღებს, თორემ მერე აღარ მი- კარებია, არც მიუკითხავს (მხოლოდ დის დასაფლავებზე გამოჩნდა). ჯედ- დის ოსტატი იყო, ულამაზეს გოგო- მიჭებს ლითონზე ტვიფრავდა. ცხელ ღუმელთან ითხრიდა თვალებს...

ღებმ დაუტრიალდნენ ბინას. ყვე- ლა ჯუჭურტანა ამოავსეს. ჭერი შე- ათიერეს. შპალენი გააკრეს. თავი- ვანთი ნაქსოვი ფარდავებით მო- იწინეს. კედლები შემოსეს, ლურჯ- მწვანე ფერები ჭარბობდა, ჯვრე- მით, ტაძრებით, მიზილოებით იყო მოხატული. მთიელ ქალთა ადრინ- დელი ხელწერა ჩანდა. მინდვრის ყვავილების კონებით მორთეს ოთა- ხი, მათი სურნელი შედებდა მი- ნაში, საამო საამყოფი გახდა. ოღონდ! ელექტრონის ჩახახაა შუქს ვერ იტანდა ქედანო. თვალბეჭს მტკენს, მამრმავებსო - იცოდა თქმა. სანთლის ალი ერჩია, მკრთა- ლი შუქი.

უმცროსი, ნაკლებად ეგუებოდა უფროსის ხუტურებს, ერთი სული ჰქონდა როლის გაისტუმრებდა გა- რეთ, უმალ ააჩახახებდა შუქს, მი- ნას გააბრწყინებდა, რადიოს ჩარ- თავდა, ტელევიზორსაც შედ მია- ყოლებდა. შექმლო ერთდროულად

XDTYB 3XE, XBRF4 SEIEHB VJNBDT, B

ახალი ლექსები

მასტანო ახმადიანი ციკლიდან – „ბათუმური მიმოქრები“

მომწონს რეალისტმა, გიგ ზაგნით ლექსებს ახალი ციკლიდან – „ბათუმური მიმოქრები“. როცა ჩაიკითხავთ თანმიმდევრობით, გთხოვთ, მცირე პაუზა გააკეთოთ. ეს ბათუმია – ჩემთვისაც და თქვენთვისაც ასე ახლობელი და საყვარელი. თავისი ადამიანებით. ბათუმელებად მეგულებიან ისინიც, ვინც ჩემს ქალაქში არ ცხოვრობს, მაგრამ გულითაც და გონებითაც მასთან არიან. ამჯერად პოლიტიკურზე უარი ვთქვი. შემდეგისთვის შემოვიწახე. პოეტად მოგართმევთ, მოგვიანებით. ავტობიოგრაფიულ გიგ ზაგნით. ამ ციკლმა მიკარნახა მისი ხასიათი. გულითადი მოკითხვა გადაეცით მთელ კოლექტივს. იმედი ვიქონიოთ, მალე უკეთესი დრო დაგვიდგება. ღრმა პატივისცემით

მასტანო ახმადიანი ბათუმი. 16.02.2009.

სიყვარულის ქალაქი

შენს ქრებში ფეხბურთით დაგვიდვარ, შენით ვლავლობ, ვთამაშობ და ვთამაშობ. სიყვარულში მეც შენსავით ნადი ვარ, სიმღერის და პოემის ქალაქი. სუსტი ვარ და გაორება მჩვევია, შენს სიყვარულს მხოლოდ

ქალთან ვლავლობ, თუ ეს გრძობა არაერთხელ მჩვევია, ისევ შენით, ლურჯთვალვამ ქალაქი. ხან ცუდი ვარ, ხანაც მერტალ

ვკამათობ, სიყვარულის მომღერალი მარდი ვარ, ღონისეი – ოცნებების ქალაქი. ჩემი დარდის შენ ხარ მესაიდუმლოე, ტკივილების ერთადერთი მალამო. შენს მეოხედ, შენს მლოცველად მიგულებ, შენდობის და მიტევების ქალაქი. თურმე... შენაც გაორება გჩვევია, თურმე შენაც ლამაზმოდან ლალატობ... და ეს გრძობა რადგან ყველაფერი, მიღალატე, ჩემო ბათუმ-ქალაქი.

რამაზ სურმანიძეს

სამოცდაათი რა არი, როცა წელი გაქვს მყარი, რომ არ გტორდებ ჩამალი და არ გეშინია ქალის სახელი გქვია, შეგფერის კაცს მოხდენილს და ლამაზს, რამაზ, რაგვარად აგვარებ ევროპულ დოზით ჭამას? ხარ რექტორი და მწერალი, თან მდისტრონიკოსი, გახდები პოპ-მომღერალიც, ალბათ, რომ გქონდეს ხოში. გააქვს მრავალი ნაპირი, გულიც გიჭრის და ტვინიც, ნამინისტრალი ექიმი სკოლს ნაექიმარ მინისტრს. ტიტულები გაქვს იმდენი, ვეღარ ჩამოთვლი ენით... ახლა გამდარხარ „წითელი ჯურის“ საპატიო ჩლენიც. სამოცდაათი რა არი, როცა წელი გაქვს მყარი, რომ არ გტორდებ ჩამალი და არ გეშინია ქალის.

როკავს ფატმა დედოფალი

სამართმელს სახალხო არმისტს ფაშმა კოშკალამს სცენას, დარბაზს, მაყურებელს მოსდგია ცეცხლის ალი... გრიგალომენ ენვერ, თემელ, როკავს ფატმა დედოფალი. ვისაც სჭირს ფულის მანია, ფატმა, შენი განდაგანა – გუმარგლავი დამრჩა ყანა... შენს ქალობას ვეფრობანე, შენი ტანის მიმოტანე. გადმოვიდი მთა და ხევი, გზაბაჩანას ჩამოყვავი, სალამს გითვლის, გეფერება

ქელა-ხულო-შუახევი, შენით ფიქრობს ბათუმი და ქომულეთი – სუნთქვა შენი. დაილოცოს მისი კალთა, ვინაც გზობა, ვინაც გზარდა, ვინაც შექმნა ქვეყანამე ფატმა – ცეცხლის სილამაზე! სცენას, დარბაზს, მაყურებელს მოსდგია ცეცხლის ალი... გრიგალომენ თამაზ, ენვერ, როკავს ფატმა დედოფალი.

მეგრელ ქალს, ხევსურულ მოტივზე

ლაშაში ქალის დაპყრობა ყველა ვაჟუკის ვალია. ჯამან ყოფილან, ვარცხვინე იმითი ხანჯარ-ხმალია. მე არ ვყოფილვარ მთ შორის, თორთ სხვა მამდგამს ჯანია (მოლოს და მოლოს რა არი, სუ რაღაც ერთი წამია). მეხთალ ყოფილა საწურთრო. მუც ასე შევიცხანია. აფსუს, რა ქალი ყოფილა ქეთევან ალასანია!

შენთვის კვლავაც აღმართია

არამთმამროსა და მხატვარს დამლას რამთარამს შეიძლება ათი დამართია, თუ სხვებისთვის დაღმართია. როგორ მწერე შამათია, რა დავა და კამათია. შენთვის კვლავაც აღმართია. არ შეჩერდე, ჩემო დუგლას, შენფერები ბათუმს უყვარს.

ბათუმელი მონარდის მონოლოგი

ანუ ძალი, ვარდი და ნარდი... როცა კაცს გული გტკივა და შემოგაწვევა დარდი, უეგარია მკურნალი – ერთი პარტია ხარდის. თუ გსურს უცნობი შეიქნო, უწყინარია ფანდი – გაეთამაშე სულ ცოტა, ერთი პარტია ხარდის. უცვ სტუმარი ნარდის, დროს როგორ გაიყვანდი... სუფრის გალამდენ რა გინისნი? – თითო პარტია ხარდის. თუ გსურს ლამაზი მოხიბლო, აჩუქე კონა ვარდის და მერე მოაგვინე ყველა პარტია ხარდის. ვისაც სჭირს ფულის მანია, ყომარბაზია ხარბი, დარბაზს, ცოცხლად დამარხავს ისევ და ისევ ნარდი. თუ გინდა გერქვას კაცი და ზედაც დაერთოს – „ნადი“, უნდა გიყვარდეს კაცურად ქალი, ვარდი და ნარდი!

ეცეკვა და ემღერა. თავქარიანი ხარო, ღიმილით ეუბნებოდა ქელა-ნო, ეცემ მართლაც ასე იყო... მერე დამზუნდებოდა და – დაღლილი, მაჯებგაშეშებული, საქსოვი მანქანების დაგა-დუგით დაყრუებული, ძლივს შემოიტანდა სხეულს. ყოველივე ღლიდა და ფიტავდა. დაღლილობა და უგუნებობა აღმეჭლოდა სახეზე. ეს მანამდე, სანამ სიძებატონი (მუზა) არ შემოუღებდა კარს, და იწყებოდა გარდაქმნა! სანთლის მკრთალი შუქზე, თითქოს ჩიტების ჭიკჭიკი ისმოდა. ფრთების ფათქენი, გარმონის ხმა თუ სალამურის შორეული კვანძა... სამყარო ტორტის ინფიზმა. ღია ფანჯრებში მთაწმინდიდან მონამგერი გრილი შავი უმერავდა, ფარდებს წყევდა... როგორ მონატრებოდა იმდროინდელი ყოფა...

ქელანო შემთხვევით არ ერქვა დას, თავდაც ქელანს ჰგავდა, ხეზე მჯდომ ფრინველს, – მტრედისნაირთა ჯიშის, ვეჟანის თავით, მურა ზურგით, ვარდისფერი ჩიჩახვით, კისერზე – თეთრი ლაქებით... მათზე ნადირობდნენ, უმოწყალოდ ხოცავდნენ. თანდათან მცირდებოდნენ ისინი. თავისი მედით თუ უმედიანობით, მართლაც ერთმანეთს ჰგავდნენ...

მოკლედ, ასე იყო თუ ისე, ჭვინი ჰქონდათ (წვიმა არ ჩამოსდიოდათ და თოვლი არ აცვიოდათ), ლუკმა-პურნიც ემოცემოდნენ, ერთმანეთის იმედის ჰქონდათ... თუმცა! უფროსს მეტი სურდა... იგი, მალე მფრენი ფრინველი იყო! (მიწაზე გავმანი არ უყვარდა) ამგვარი ყოველდღიურობისთვისაც ცოლო იყო, მეტი სილაღე სჭირდებოდა... მეტი სივრცე, ცის კამარს. ყველაზე მეტი საკუთარი წიგნის, ახლად დასტამბული კრებულის ხილვა ეწადა. პოეტ ქალკეთან მეგობრბაზს ნატრობდა, მათთან სიახლოვის, მისგან-მისცულის. მათი შინ მოპატიჟებდა სურდა, ცხელ ხინკალზე და ცივ ლუღზე. მათთან ერთად ლექსები სურდა ეკითხა. მხიარული საღამოების გამართვაზე ოცნებობდა... ახლა, წინა რიგებში ქელანებივით რომ ჩამოსხდნარან ჭლარათმინი, პოეტი ქალები, მთ გვერდითვე ყოფნა ეწადა... მათთან მეგობრობა. რამდენჯერმე მოადგა მწერალთა სახლი თუ სასახლეს. შესვლა ვერ გაძედა, დამფრთხალი ჩანდა. ველარც უბეში მიმალული ლექსების რვეული გამოაჩინა, უკანვე მზუნდებოდა.

აგიტყდათ ხალხო! სულ ახლახან კავშირის წვერად, თქვენი კუთხიდან, შეიდი მწერალი მივიღეო... მუნების ნაბომქმ ნიჭიერებას, მთების, ველების დამახსურებლად თვლიდა. ვერც გაამტყუნებდი, ეცემ მართალი იყო. მთელი ამ ხნის განმავლობაში სამჯერ ტელეფონის ხარს უპასუხა თავმჯდომარემ. ვილაცას მიეპირფერა. არაფერი უმღებოდა. კარზე მისული მთელი ქალი, როგორც მიიღო, ალბათ ასევე გამოისტუმნებდა... ლექსების რვეულსაც დაიტოვებდა (თვითონაც ხომ პოეტი გახლდათ!) ცნობილი, სახელიანი. ყველა სამთავრობო თუ საზოგადოებრივ შეხვედრაზე მისი მჭექარე ხმა ისმოდა.

სავარძლის კიდზე ნახევრად ჩამოცურებული პოეტი ქალი ჯერაც არ წამომდგარიყო ფეხზე. უხმოდ იჯდა. არადა, მოსმეულე-მომსეულე არ აკლდა თავმჯდომარეს. მალი-მალე შემოუღებდნენ კარს. განსაკუთრებით ერთი ტანდაბალი, სუნსულა კაცი (ცნობილ პოეტად მიაჩნდა თავი) იმგვარი ქირქილით შესჩერებოდა თავმჯდომარეს, თითქოს ეუბნებოდა – „არ დაგავიწყდეს, მაგ სავარძელში ჩვენი, წყალობით მიხარო... ერთიც მწარედ იხუნჯა და გაგვიდა.“

ცოტაც და, თანამშრომელმა, მელოტმა, წითელლოყებმა კაცმა (სანდომიანი მზერა რომ ჰქონდა) წიგნების მთელი შეკვრა შემოიტანა კაბინეტში. ახლად დასტამბული ლექსების კრებულის აღმოჩნდა. ახლა რომ არ იყიდებოდა წიგნი, ასე კი არ იყო, მკითხველები ერთმანეთს სტაცებდნენ ხელიდან. (ყოველ წელს თითო წიგნს სცემდა თავმჯდომარე). სტამბის, ქალაქის, საღებავის სუნი ჩადგა ოთახში. გააფრთხილა ქელანოს. რადენიმე ეგზემპლარი იქვე გააჩუქა პოეტს. წარწერებით უძღვდა კოლეგებს. კუთხრები ჩამომჯდარი მთელი ქალი არავის გახსენებია, არც წიგნი უჩუქებიათ. მგონი ვერც ამჩნევდნენ. მიძღვნილი და მილოცვები რომ ჩამათავრა, ერთბაშად ფეხზე წამოიჭრა კაცი, – „მაგვიანდებოა...“ – განაცხადა. „ხვალ ლონდონში მივგზავნიან, თვის მლოცვი დაგვხუნდები. შემდგომ შეგხვდეთ ერთმანეთს...“ მოკლედ, არ მცალიათ. უგუნებოდ დაბრუნდა შინ. საწოლში შეწვა. საუბრის თავი არ ჰქონდა, ლექსებით სავსე რვეული, სადღაც, ზემო თაროზე მოისროლა... (კარგა ხანს დარჩა იქ). მისთვის არავის ვეცლა. იმ დღიდან დაწყებული, მთელი წელი წამების გვირგვინი მიდეს დეშმა... მეორე დღით, ჩვეულებრივად გაუყვა გზას, სამუშაოდ ერქმებოდა... ზამთრის სუსხი იდგა, თოშავდა სივრცეს. მთელი დღე ფაშრიკაში გაატარა. რომ მოზრუნდა უკვე მწელოდა. მაულის, მტერის, ქვების სუნით ავსებოდა სხეული, სამოსი. გაძნელებით ამოჰყვა აღმართს. თოვლ-ჭყაპი იდგა, ფეხი უყურდა. ერთგან, თავი ვერ შეიკავა თუ ჩიხში შემთვარდნილი მანქანამ დააფრთხო, ფეხი დაუსრიალდა, შეზორძივდა და ასე... ხელგამაშლილი, სივრცეში ამოტრიალებული, ქუჩის პირას, ელექტრო ბოძს მიაასკდა. მთელი ძალით მიენარცხა. იქვე დარჩა... უხმოდ, უძრავად იწვა კარგა ხანს. ღვარდვანით სდიოდა ცრემლი, გულისპირს უღობდა. ტკივილისაგან ხმას ვერ იღებდა. მხოლოდ კვნესოდა... მისი სუსტი ხმა, ამ პირმოღებულ ქუჩაზე გისუნდა მოესმინა, არც თვალი დაუტანებიათ. სანამ... ვეგმა თვითმცლელი არ მოადგა გზისპირს. შემომოღებულ და შედგა. თოვლში ჩაპირქვაგებული ქალი, თავისი მძლე მკლავებით, ლამის ახვეტა მძლოლმა. ეგრევე, თოვლიან-ყინულიანად შედო მანქანაში. „ცოცხალი ხარო?“, – ერთი კი ჰკითხა და გააქანა. ქალის თხელ, ფსიორა სხეულს, თითქოს ძალი აცვლოდა. წელქვემით მოწყვეტილი, ხერხემალივით გადამსხვრეული, მთელი წელი უძრავად იწვა. უმცროსი და უვლი-

ნოველა

(მარამ გვირგვინი)

მისი გარდაცვალებიდან კარგა ხანს მინაში ვერ ჩერდებოდა ქალი. უპატრონო, ქუჩის ძაღლივით გარე-გარე დაძვრებდა. არაფერზე არ ფიქრობდა, არაფერს ახსოვდა...

საათობით იჯდა, სვეტონი, მყუდრო კუთხე შეარჩია. უკვირდა, რატომ მხიარულობდნენ ადამიანები, რა აცინებდათ. მერე თანდათან მოვიდა გონს...

წლები გავიდა, ერთ დღეს, ეძინა და თითქოს გამოეღვიძა. გონზე მოვიდა...

უკვე იცოდა, სად უნდა წასულიყო და ვინ ენახა. სიკვდილის წინ რაც დაეპირა დამ... ამ შეხვედრებში უმად ფეხზე წამოაგდო, გზას გაუყენა.

იყო, რომელ ქუჩას გაჰყოლოდა, სახლს თუ სასახლეს მიდგომოდა.

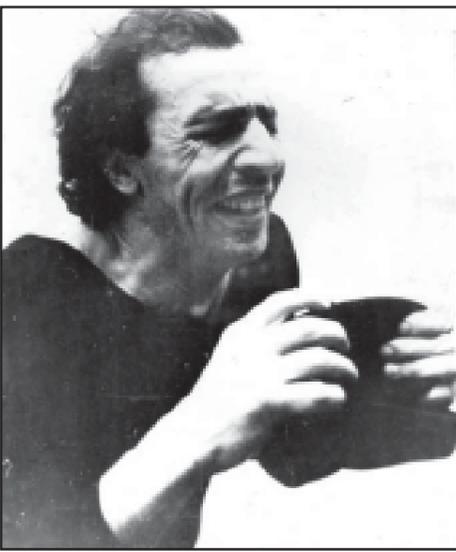
ერთი სახეობა, საიუბილეო დღე დახვდა... უთვალავ ადამიანს, ქალს თუ კაცს მოეყარათ თავი. მარმა-

კარგა ხანს გაორებული იჯდა. არადა, იუბილარის ხმაურიან პოემიას, ისე შერეოდა ქედანოს ლექსები, როგორც მთის მორცხვი კესანები ტანბალად გვიმრებს. შევინოდნენ კიდევ. ყოველი მათგანი იცნო, სტრიქონ-სტრიქონ შეეძლო ამოეკრიფა, გამოეცალკავებინა... ყოველი მათგანის დაწერის დროს ახსოვდა, ადგილიც. ლექსის შექმნის პროცესს თავადაც ესწრებოდა. ახლა რა ხდება?! ქვეყანა ჩალოთ არის დახურული?! - მღელვარებისაგან კინლაშ გაიგუდა. - სამართალი არ არის? - ლამის ეყვირა.

ისე გაისტუმრეს იმქვეყნად, ერთი ღირებული სიტყვა არ გაიმეტეს. ეგებ ჯეშმარით შემოქმედთა მედია ამგვარი... სულმნათ ვაჟასაც მუდამაჟამს მუხლებში შესქვეროდნენ - სად წაიჩრქვება და სად წაფორხილდებაო, „ენას გიწუნებთო, პროვინციული პოეტი ხარო, ხალხური თქმულებების გადამწერიო...“ დედაქალაქში ჯერი არ აღინსეს... ამდენ თავადებში, საპატიო გვარებში, რაღა უნდა ექნა სამრალოს. მაგრამ ნიჭმა და მად-

ვულოცავთ!

იხმორ მოსოფი ძირება

მედგა და მუდამ ჩემს გვერდით იყო. - იხსენებდა ამირან შალიკაშვილი. 1975 წლამდე მომზადდა საფუძველი თეატრის დაარსებისთვის, რასაც თავის მხრივ მიძვი და მყარი საფუძველი მისცა არა მხოლოდ კომპაზიტორთან და უიულო შარტავასთან კარგმა ურთიერთობამ, არამედ არაერთმა „ხორცმესხელმა“ ნოველამ, წარმატებამ, მაყურებლის სიმპათიამ, აღიარებამ, ათენის პირეის პრემიამ, გრან-პრემიამ...

„წმინდა გიორგი“-ზე მუშაობის პროცესში გარკვეული წინააღმდეგობები შეიქმნა სასულიერო პირთა მხრიდან, როგორც ახლა ხელოვნების კოლეგები და მეგობრები აღნიშნავენ, „იდეებისა და რწმენისადმი ლამაზმა სიჭიკტემ“ მათი გადამოზრდაც და აზრის შეცვლაც შეძლო. ეს იყო ხელოვნების დიდი გამარჯვება.

გამოსვლის დასასრულს ამირან შალიკაშვილმა, რომელმაც საკუთარი ნიჭითა და შემოქმედებით სამუდამოდ დაიმკვიდრა ადგილი მაყურებლის გულში, დახვეწილი მოძრაობითა და პლასტიკური უსუსტით თავისი გული უსახსოვრა დარბაზს. გული, რომელიც წლების მანძილზე ხელოვნებისადმი სიყვარულითა და ერთგულებით ძველს თავის დროზე ალბათ სწორედ ამ უსუსტმა მოხიბლა მარსელ მარსო, რომელმაც შემდეგ მრძანა: „მისმა ხელებმა მოხიბეს შეჩერდი, შემხედე და შენ გაიგებ მთელ მის ბუნებას!“

სამოცდაათი წლის იუბილეს „პანტომიმის მეფე“ ახალი გეგმებითა და იდეებით შეხვდა. წინ პანტომიმის მსოფლიო ფესტივალი გერ-

ადამიანი, რომლის სპექტაკლებზე სამარისებულ სიჩუმეს მხოლოდ ალტაცების ოვაციები წყვეტს, „იდეებისა და რწმენისადმი ლამაზად ჯიუტი“, „პანტომიმის ამირანი და ამ უანრის რეფორმატორი“ - კიდევ უამრავი შეფასება, ეპითეტითა და „გვირგვინით“ შეიძლება ამ დეაქლამოსილი პირიუბის შეფასება, შეფასება იმ დიდი საქმისა, რაც მან საკუთარი ქვეყნისა და ხელოვნების აღორძინებისთვის გასწია.

შოდა აი, პანტომიმის პროფესიული უანრის, პანტომიმის სკოლის, სახელმწიფო თეატრის დამაარსებელსა და აღმშენებელს - ამირან შალიკაშვილს 70 წელი შეეწირა.

საყვარელი მსახიობის, კოლეგისა და მეგობრისათვის ამ ღირსშესანიშნავი თარიღის მისალოცად პანტომიმის თეატრში არაერთმა ცნობილმა პიროვნებამ მოიყარა თავი. ვიგა ლორთქიფანიძე, მაყვალა გონაშვილი, თემურ ყვითელაშვილი, დავით ოქიტაშვილი, ზურაბ გამყრელიძე - ეს იმ სტუმართა არასრული ნუსხაა, რომლებიც თეატრის დარბაზში შევირბინენ.

იუბილარმა მცირეოდენი პრელუდით გახსნა საკუთარი ბენეფისი. ისაუბრა შემოქმედების სათვეებსა და პირველწყაროზე. „45 წელია ამ უანრში ვარ და მისი შექმნა ჩემს ბიოგრაფიასთანაა დაკავშირებული“, - აღნიშნა ამირან შალიკაშვილმა.

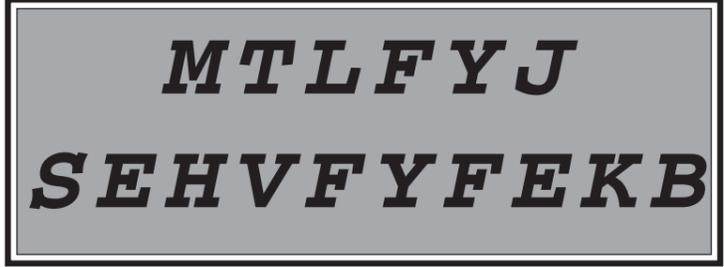
ჯერ კიდევ თეატრალურ ინსტიტუტში დრამის ფაკულტეტზე სწავლის პერიოდში დოლო ალექსიძის ხელმძღვანელობით ამირან შალიკაშვილი აქტიურ სამსახიობო ცხოვრებას მისდევდა, 1964 წ. მუსკოლში თეატრში მოღვაწეობის შემდეგ, მსახიობი მარჯანიშვილის თეატრში მოხვდა; 1965 წ. დააარსა სტუდია; 1969 წ. ვახტანგ გურგენიძის მოწვევით კულტსაგანმანათლებლო თეატრალურ სასწავლებელში გახსნა ფაკულტეტი და დადგა სპექტაკლი „ოცნება და სინამდვილე“, რომელიც ფილანთონიაშიც წარადგინა. ამავე პერიოდში მოიარა ყოფილი საბჭოთა კავშირის არაერთი რესპუბლიკა და ქალაქი, რომლის აღსანიშნავადაც საკუთარი ხელით გაფორმებული რუქა დღემდე მისი კაბინეტის კედელზე საპატიო ადგილს იკავებს.

„წმინდა გიორგიმაც“ იხილა. ორივე სპექტაკლმა არა მხოლოდ ქართველი, არამედ უცხოელი მაყურებლის სიმპათია და აღიარება მოიპოვა. მიუხედავად იმისა, რომ

მანასა და პოლონეთში. საჭირო სახსრების მიღების შემთხვევაში ქვეყნის ღირსებებს, მის „მარჯალიტებს“ ალიკანტესა და მიუნხენის ხელოვნების მოყვარულებიც შეიცნობენ. პანტომიმური შოუსა და „კრიმინალის“ გარდა, უცხოელები სცენაზე თვით მანსტრასაც იხილავენ მისი საიუბილეო ეტიუდებით. ამ შორეული მხარეებისთვის ამირან შალიკაშვილის ფენომენი ახალი როლია. საკმარისია იმის აღნიშვნა, რომ იგი ამსტერდამის თეატრალური უნივერსიტეტის მიწვეული პროფესორია.

ევროპული გასტროლების გარდა ბატონი ამირანი არც საკუთარ კალამს ღალატობს და მეგობრების „ცრემლიანი შემოდგომა“ პირველი და მეორე ნაწილის გამოცემის შემდეგ, უახლოეს მომავალში „დღის სინათლეს“ მესამე წიგნიც იხილავს. ამასთან ერთად, ლექსების კრებულის გამოცემაზე იცვლება, სახელწოდებით „ის დადიოდა ქუჩაში მარტო“, რომელიც ამჟამად მომზადების სტადიისა და რიგით მე-სამე იქნება.

ნიკო ბარძიშვილი

რილოს კიბეს ფეხვარებით აპყვა, შესასვლელთან აფიშა ფრიალებდა, პორტრეტით... საუბილეო საღამოზე იწვევდნენ ხალხს. იქვე, კუთხეში, ვიღაც კოპჩია ქალი, ახლად გამოცემულ წიგნებს ყიდა. ვიწრო მაგიდაზე იუბილარის მონდილი ტომეული ეწყო. მომსვლელთაგან ორმა კაცმა შეიძინა წიგნი, თვითონაც ჯიბეზე გაიკრა ხელი. ჩანთაში მიმალა, გადახალა და დათვალა ვერ გაბედა. რაღაც უმღიდა ხელს! სარკვევით მოფიქრო, ვრცელ დარბაზში აღმოჩნდა. რომელიღაც სარკვეში საკუთარი ორეულს წაჰკრა თვალი. ეუცხოვა, ეს ვინ შემოხეტებულაო...

საღამო დაიწყო. ისე ჩამთავრდა მოლოდინი, რიტმი არ შეუწვდებოდა. არც გამოხსვლელეში მოკლებია, ერთმანეთს ენაცვლებოდნენ - მსახიობები, მომღერლები. ხალხური სიმღერების შემსრულებელი ჭაბუკთა გუნდიც მოეწვიათ, შავგვრემანები, თეთრჩოხოსნები, ვერცხლის ქამარ-ხანჯლებში. ძველისძველ ქართულ სიმღერას მღეროდნენ... მიჭები - ქალმა შეცვალა. დამსახურებულმა არტისტმა. დაგვიანებით შემოვიდა. მაღალი, თხელი, მთრთოლვარე ნესტოებით. მოიხილია - თქო ლექსს წაგიკითხავოო, - ეწეა. მხატვრული კითხვის ოსტატი აღმოჩნდა. პირველსავე სიტყვაზე გააზრიალა მსმენელს... ხმა ჰქონდა ისეთი, თითქოს ტრიოლად. თვითონაც თრთოდა, კანკალებდა ქალი. ქვეყნის სამედურავს ამბობდა, მარტოხელობას ჩოდა.

დმერთო! რა დააშავა ასეთი... არადა, ტაშისგან ლამის დაინგრა დარბაზი. „აი ჩამორჩენილიაო... დღეს სხვაგვარად სწერენო...“ ეს ლექსი სამჯერ გადაწერა თვითონ. მწვანე რვეულში შეიტანა... ახლა რა ხდება?! „დღევანდელ მკითხველს ამგვარი პოეზია არ მოსწონსო...“ ამა, თუ არ მოსწონთ!! „ძველ-მოღურია, ჩამორჩენილიაო...“ რაც ნაღდია, გულიდან ამოსული, არასდროს არ არის ძველი. - ასე სწამდა მის დას.

თრთოდა და კანკალებდა ქალი. ლამის სიციფე შეჰყროდა. საკუთარ თავს ვეღარ ცნობდა... თონიდან ამოვარდნილ ცოხის გუნდას ჰგავდა, ნაკვერჩხლებზე შემწვარსა და შემწვარულს. ეწვოდა სხეული, სულიც ეწვოდა... ღამაღუპით სდიოდა ცრემლი. ვერა და ვერ ჩათქვა სული.

ლმა თავისი ჰქნა, იმ თავმოწონე სახელებიდან, ორი-სამი კაცის გარდა, ყველანი ცხოვრების მღვრიე მდინარეზე ჩარეცხა და თან წარიტანა...

ფიქრი შეუწყდა. რა ხანია ტაშის მინელდა, მსახიობი ქალიც მიიმალა. ახლა თუშურ გარმონზე დამკვრელი, ვიღაც გრძელკაბიანი, წითური ქალი გამოვიდა, გულზე ზიმილოები ესხა, თუშურ სიმღერას მღეროდა. გაწელა და გაწელა გარმონი. კოცონის პირას ჩამომსდრეგს ჰგავდნენ დარბაზში მსხდომი ადამიანები. ცეკვა-თამაში-ღა ავლდათ... საცა იყო წამოიწყებდნენ!

სამისოდ არ ეცალა... ფეხზე წამოდგომა და იუბილარის, ამ საპატიო კაცის საქვეყნოდ შერცხვენაც არ შეეძლო. სიმართლის გამხელა უჭირდა. ლექსის (თუ ლექსების) ნამდვილი ავტორის ხმაშალა დასახელება ეგებ ეწადა კიდევ, მაგრამ... გრძნობდა, ამას ცხონებული ქედანოც არ მოეწონებდა. რა მნიშვნელობა ჰქონდა ვინ მოაწერდა ლექსს ხელს, მთავარი იყო, იგი არსებობდა, ცოცხლობდა, ხმებად და ფერებდა ენთო, ადამიანებში აღფრთოვანებას იწვევდა... ტაში ქუხდა... შედახილები ისმოდა.

კედელზე ჩრდილად გაკრულმა ქალმა, თავისდაუნებლიედ, წინა რიგებს გახედა. ერთმანეთს დაიძაბა... მზერა გაუშეშდა. მოეჩვენა თუ ნამდვილია, თუ რიგებში, საპატიო ადგილას, გვერდიგვერდ ჩამოლაგებულ, თმაჭაღარა პოეტ ქალებს შორის - მისი სამრალო დაც იჯდა, მისი ქედანო...

ამ აღმოჩენამ ლამის წააქცია, ზღართანია მოადენინა. მეორედ აღარ გაუხედავს იქეთ, შეეშინდა კიდევ. ვაი, რომ მიეხედა და ვერ ეპოვა... ყოველივე მოლანდებმა ყოფილიყო!

ამ ფიქრს გაეროდა თუ თავად აღარ სურდა დაჩრჩნა, უხმოდ წამოდგა, ფეხაკრებით დატოვა დარბაზი. ოდნავ წახრილმა, რიგებს შუა მოზოდინებით გაიარა (ვინმეს ხელი არ შეეშალაო), გარეთ რომ გამოდგინა, ერთხელ კიდევ მოხედა მწერალთა დიდებულ სასახლეს, მერე გულისპირი მჭიდროდ შეიკრა, ხელჩანთა ილიაში ამოიჩარა და ქარიან ქუჩას ჩქაროა ნაბიჯით გაჰყვა.

2009 წ. 20 მარტი, თბილისი.

ორივე თავის გზას მოწახვავს

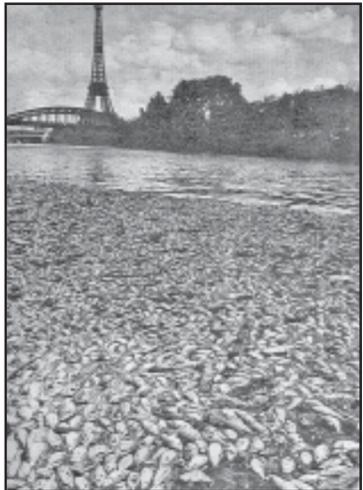
ენრიკა იგლესიასი მერაბიძე და სანტიაგო სანსონი მონსიერას ცდილობს, სანიდონას საკუთარ სახლში მოსვლას, სანიდონას საკუთარ სახლში, ყოფილმა რუსეთში მათი ცხოვრება ანა კურნიკოვა გამოგადლო „ოჯახური“ დავიდან გამომდინარე. „ანა, რომ იტყვიან, წინააღმდეგობა გაუწიე და სახლში აღარ მიშვებ. სისულელის გამო ავფრთხილები ვერაფრით, კამათი ჩემი კალაღაპრის გამო გამოვივიდა“. მიუხედავად ამისა, იგლესიასი მინც ალფრედოვანა უფრო თავისი შეხვედრებით: „იგი არაფრითაა დაინტერესებული, დიდად უფრო, ლაგაზი, კლინიკა, დამოუკიდებელია“. თუმცა კურნიკოვა მის ძაღვს უფრო აინტერესებს, ვიდრე ანა.

ანა და ენრიკა ერთად უკვე რამდენიმე წელია ერთად არიან, თუმცა ცოტა ხნის წინათ კურნიკოვა განაცხადა, რომ იგლესიასი უფრო დაინტერესებულია მისი ცხოვრებით ვიდრე იგლესიასის ცხოვრებით. „ერთხელ მთელი დღე ვილაპარაკეთ ანაზე. მაშინ მითხრა, რომ ცოლად არასოდეს გამოვიყვებოდი... უბრალოდ, მისი გიჟი ვარ, ვის გვერდით ახლა უნდა ვიყავი, მერაბიძე თავისი გზით წავა, მე კი ანა სახლში მივხვები“.

ავარიის სავალალო შედეგი

კლიმატის გლობალური დათბობა, რაც კაცობრიობას წარუდგინა ვიწროვანი, ტყვიანის განუკითხავი გაჩენა, რაც დედამიწის ბინადართა უმეტესობის საფრთხეს უქმნის, გარემოს უკიდურესი დაზიანება მარტო ადამიანებს კი არა, არამედ კლიმატის ყველა ბინადართა უკიდურესი საფრთხეს უქმნის.

აბა, წარმოიდგინეთ, პატრიარქალური მითების, რა დღეები არის მაღალი რისკის სხვა რეგიონები, რაცა უშუალოდ ევროპაში, მსოფლიოს ერთ-ერთი უდიდესი უდიდესი და უმთავრესი ძალად, პარიზის ცენტრში, ეიფელის კოშკის შორისაა, მდინარე სენის ნაპირზე წყალმა მილიონობით მკვდარი თევზი გამოიწვია, რომელიც სათავეს თან ახლავს ძირითადი მარცხიდან შესაძენი ნივთიერების გაშრობას ემსხვერპლა.

გლობალური დათბობა ქრონების ბრალია?

დიახ, ასეთ დასკვნაზე მივიდნენ სწავლულნი - მათი თქმით გლობალური დათბობაში, დედამიწის კატასტროფით რომ ვიშვებოდა, თანხადი „წვლილი“ შეიქმნა... მხედველ ქრონებსაც.

თურმე ერთი, თითქმის ნახევარი ტონის წონის ქრონის საჭმლის მოხარებას სისხტება დღეში 100-დან 200 ლიტრამდე მათანს გამოიშვებოდა. ეს გაზი კი გლობალურ დათბობას ხელს უწყობს 20-ჯერ უფრო მეტად, ვიდრე ნახშირორქანს. თუკი მკვლევართა ეს შედეგები დადასტურდება, მაშინ მოვიწვევს ქრონების გადაწყვენა განსაკუთრებულ რაციონზე, სადაც გარკვეულ საკვებს ნაკლებად „მითანსაში“ იონჯა და საფურა ჩაენაცვლება.

„ჯორჯ ბუში“ ოკეანეში გავიდა

ვიდრე თეთრ სახლს საპოლონდ დაემგვიდო-ვაგოდა, ჯორჯ ბუში-უმცროსმა თავის მამას, ელ-პრეზიდენტ ჯორჯ ბუში-უმცროსს საოცარი საჩუქარი მიართვა. მისი სახელი დაარქვეს რიგით მათემატიკურ ავიაციას, რომელიც ახლანდეს ჩაუშვებს წყალში. სახელიმ ცერემონია ინვერსი ვირჯინიის შტატში საზღვარ-საზღვარო გაზაწერაში მიმართა. საში ფიზიკურ-თის მოედნის სიგრძე ავიაციის მშენებლო-ბა ავიაციის შეერთებული შტატების საზონას 6,2 მილიარდი დოლარი დაუჯდა.

უკალსტუხებო კალაუფალნი

მსოფლიო პოლიტიკურ ლიდერები ახალი მოდაა: ბოლო დროს ფოტო და ტელეკამერების წინ ისინი არა მარტო უკალსტუხოდ, არამედ უპერანგოდაც ხშირ-ხშირად გამოჩნდებიან სოლმა.

ყველაზე პარკალური

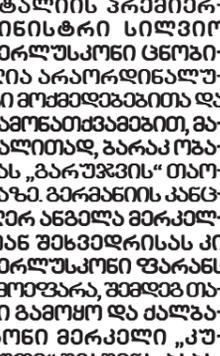
ერთგვარად სკანდალით დასრულდა საფრანგეთის პრეზიდენტის ნიკოლა სარკოზის ავიაციის შეერთებულ შტატებში ტაპ უინს-ემსონი საზღვარ-საზღვარო დასვენება. თანდასრულდა იგი თავისი ნევიდან გადახტა და აპარატურის საფრთხე-თან მიტოვა, რომელიც მას საცურაო ტრუსების ამარას უდიდესად და განაწმად ისინი. მოგვიანებით ურთიერთ-ფრანგულმა შურნადა „პარი მატრეა“ დააბრუნა, თუმცა გარკვეული რეპორტების შემდეგ, რათა პრეზიდენტი უფრო ტან-ქანარი წარმოეჩინა, გარკვეული ტყუილში გამოეცხადება „მსარკისა“ გამოიჭირა.

ყველაზე გავითი

ვიდრე ინაუგურაცია შედგებოდა, პრეზიდენტი ბარაკ ობამა ცოლ-შვილთან ერთად ჰავანის კუნძულ ჰონოლულუში ისვენებდა, სადაც ყოველ დღე სპორტულ დარბაზში მიდიოდა, რა დროსაც მას ფოტოსურათი გადაუღეს. ფოტოსურათმა ავიაციის საერთო მოხონება დაიხსნა, რადგან, მათი აზრით, ის ცხოვრების წესის შეხვედრის მიხედვით ეკუთვნის.

ყველაზე თამაგი

იტალიის პრეზიდენტი სილვიო ბერლუსკონი ცნობილი არაორდინალური მოქმედებითა და გამოხატებით, გაბალითადა, გარკვეულ-მას „გარკვეულ“ თან-გაზა. გარკვეული კანცელური ანგადა მერკელთან შეხვედრისას კი ბერლუსკონი ფრანს ამოეფარა, შემდეგ თავი გამოეფარა და ძალბატონი მერკელი „კუ-კუტი“ შეაფრინა. პაპარაცებმა კი სინიორ ბერლუსკონი ერთ-ერთ პლაჟზე სრულიად შიშველი გამოიჭირეს და ეს ფოტო ყოველგვარი „კუ-კუტი“ გარეშე გამოეფრინა.

ყველაზე სპორტული

საზოგადოებრიობის წინაშე უპერანგოდ ვლადიმერ პუტინი 2007 წელს, ტუვანში მონაქოს პრინც ალბერ II მოგზაურობისას წარსდგა, თუმცა ამ უკანასკნელმა ფოტოსურათის ტიპის წინაშე გაშიშვლებას თავი აარიდა.

„გაშიშვლებული ტორსით, საზღვარ-საზღვარო ანკენით ხელში - ასეთი „გაბარი გიტი“ პუტინი მსოფლიოს ჯერ არასოდეს უნახავს“, - წერდა ანსთან დაკავშირებით გერმანული გაზეთი „ბილდი“.

სხვათა შორის, ცოტა ხნის წინათ ჩატარებულ ინტერნეტ-გამოკითხვაში, რომელშიც 19 ათასი კაცი მონაწილეობდა, 66 პროცენტმა (79 ათასი კაცი) საზოგადოებაში პრეზიდენტის მიანიჭა, ობამას კი 34 პროცენტი ერგო.

ახლა წინდებს „ოთხი ხელით“ მოქმედებენ

კრიმინალური თვალსაზრისით 2008 წელი რუსეთში განსაკუთრებული არაფრით ყოფილა, თუმცა იურისტები რამდენიმე კურორტულ

დანაშაულსა და არც მთლად ჩვეულებრივ დანაშაულს იხსენებენ.

არაორდინალური დანაშაულთა ჰიტ-ალბომს ხსენის მოსკოველი არტანოვოვების ოჯახი, რომლის დევნებამ, 73 წლის დედამ ირინადა და 35 წლის ძალიან უფრო სვეტლანამ ელიტ-ტროშკის გამოყენებით დედაქალაქის ცენტრში... ქსოვის კურსები გააჩვენეს, რადგან გადაწყვიტეს, რომ იმ მათ ახალი არაფერი ახ-ნავლეს.

ორიგინალ დანაშაულთა სიაში ასევე მოხვდა კოლონელი ავტომობილისტი, რომელსაც ავტომობილის მართვის მოწოდება სიმთვრალის გამო ჰქონდა ჩამორთებული, თუმცა მთელი წლის მანძილზე... სუვენიერული მოწოდებით მინც უფრო საჭმის. ყველაზე სასაცილო ისაა, რომ ავტომობილისტი ახსენის მანძილზე იგი არაერთგვარაა, მაგრამ სიყალბე ვერც ერთხელ მათგან ვერ შეაფრინა.

კიდევ ერთი „მხიარული“ დანაშაული მოსკოველ ნარკოტიკული დანაშაულს ჩაუვარდათ ხელში, რომლებმაც სარისო ავტომობილის მძღოლი გარისუანის გაყიდვებში მათ დააბრუნეს, რაც გზაგარეშე გადაწყვიტეს, თან თავდაცვ „კაიფში“ იყო.

ეკოლოგიური დისკო-კლუბი

ლონდონში გაიხსნა ეკოლოგიური ღამის კლუბი, რომელმაც თავად უნდა გამოეფრინა საჭირო ელექტროენერგია. ორგანიზაციის Clubs Climat-ის მიერ შექმნილი ამ დაწესებულების მთელი საიდუმლო საცემპო მოედანშია. საკარისი მოქმედება

ვების ფანის დაბაკუნებას კი, რომ იატაკ-ქვეშადაა დაბაკუნებული ბროლისა და კერამიკის გლობალური გენ-მცირე სიამაღვრის მუხტების გამოყვას, რაც გატარებულ გროვდება, ეს კი საპოლონდ მომხარებელი ელექტროენერგის თით-

ქმის 60 პროცენტს შეადგენს. ამაში თავიანთი წვლილი შეაქვთ ბარბენსაც, მოკტილუბს რომ არაფრად. სხვათა შორის, კლუბში სასაქონლო მთლიანად ორგანულია. „გვანდების“ ამ საკლუბო მოძრაობაში მონაწილეობა 10 გირვანდა სტილში მიწის.

უცხოური პრესის მიხედვით მოამზადებ ოთხარ ტურაბელიკა

ვირეობა

ფუქემდეგელი

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის (საქაპ) პირველი ვიცე-პრეზიდენტი...

ამირანაშვილი ქართული ხელოვნების ისტორიის ერთ-ერთი პირველი მკვლევარია...

1945 წელს მივიღებო-ბოდი იყო პარიზში საქართველოს დემოკრატიული მთავრობის მიერ...

ტირება დავით ლორთქიფანიძის მიერ...

საქართველოს ხელოვნების მუზეუმი, რომელიც...

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ხელოვნების დარგის მუზეუმი...

მურად ალაშვილი

იკლიკა

„თუ ჩაბივლიათ სირაჯხანისკენ“ ...

პარლამენტის შენობაში ზემო შესასვლელიდან გამოსული თუჩაიხანოვი...

თოვ ყურადღებით უნდა იყოს, ისე ახრილ-დახრილია...

„პარიტაღებს“ მ, მოაჯირს გაყო-ღებას ბირჩაძე... ჩვენს ხელს უფალეს უფალ-ღების ენა-პირით დაწყებული,

საკვირითურამი აქვთ, გზავნიან და ქუჩების კითხვით...

„დალოცვილო, შენც ადეი და იმ ორი დასავლეთი ტროტუარიდან მარჯვენა, ჩაფიცულია...“

ლუკა გორგაძე

ვოლიტეკივურები

პირი, საოცრება, საქართველოს მთავრობა უნდა გირჩევს შენ, მაგრამ იმ უბრალო მიზეზისა...

მოდ გადამიბარა. აქამდე ვანო სომ ქურდების გაქრობას...

აქვე მორიდებით დავით ალა-შვილის დასახელებულია მინ-და ვთქვა. კიდეც კარგი საქარ-ველოს ყველაზე ადამიკა უფ-ღებსა და სარდალს „ნათოს“ და „მავზო“ წარმოადგენს არა ჰმუნ-და, თორემ მას „მავს“ მ ვერასო-დეს შივიღებდით და ტერიტო-რიებსაც რამდენიმე საუკუნით ადრე დავაგებავდით.

საოცარი, მაგრამ ისეთი „ყო-ლის ცოლად და ყოვლად ბრძენი“ ვირივ კი, რომლის „რუსთავი-

სუთი საკვირად დაევი უთვალავ-ჯარ უყვირის: მივი! ბაილვიკი ბი-ვინი! რევილ უცინა მოდინი!

„უცნოვნი უცნოვნი, მავრას ეს კოტიკო ვილავ. აი იმ კოტიკოვა გეუხეხელოვნი ეთერვი მოუ-ღებულად რომ გაიმოქნდა და ძვედის პრეზიდენტს ხალხის და-სამეგობრო ეცილება. თუ ახი გაგ-რკალდა, გამორიგებული არა მისი, კოტიკოვა ყველა დასაძ-მევილი თავად მიიტივი-სოს და მოგვალ არჩე-ვენები რეტიმედაც მო-ღეი სააკაშვილის თავად-ვი ჩაანაცვლოს.

პირი, საოცრება!

2“-ის ტელენამევიანი სანდრო, გაკვირვებულია — რუსეთი ერ-თღორულია რატომ ავირანდებს საქართველოს ხელისუფლებას...

„მინი და მინი ინაბა კი არა, მივა ალაშვილის უნდა, შე კაცო! მიშავა გაბახუნდა. ეს ჩვენი ძარვივა პრეზიდენტი გლოვ-ღული კრიზისის თემატიკადაა...

შეიძლება არც დავიჯეროთ, მაგრამ გირი თარგამაძეს, რომ-ღორც თვითონ აცხადებს, პრევი-დენტის „მასაჟის ტეკავი“ თურვი ინფორმაცია არ გააჩნია. საგვი-ეროდ თარგამაძეს უფა ვიკრად იცის ოპოზიციური პოლიტიკუ-რი პარტიების ლიდერებთან „პინ რუსეთის აგენტია და პინ კი-დევი“ ჩიგვაკვენი. დავითმა შე-არგოს ამ ვილავ „უცნოს“ კი გი-ვი გაუხათელებელი ჰგონია და გი-

ამას წინათ მთავრო-ვის სხდომაზე, პრევი-დენტმა წაანაცვინა მი-ნისტრს უსაყვილურა — ასე გულწრფელად ვიკრავთ, ხალხი დაუღვრევი ღებრევა და „ნა-ტივი“ განვიკრავს საძვი ჩავვი-ვირდებო. კვიტავილი შევიჩინ-და, ამ გოვლა გოვლავი რამე არ მოვიტყვო, სანდრა ვოლ 5-ლა-რინანი დააკრო და დაევივივი. ჭკვიანი კაცია კვიტავილი, დაუღვრევი დაუღვრევი შეჩრა და ხეურდა (3,35 ლარი ხეურდა).

ეს კიდეც არა ვიკი. რომორც ვრანდული არავს იტყვირევა, სარკოვის სააკაშვილზე შეხედუ-ლება შეცვლიდა და შევიუთვილი: რუსეთთან თუ ისევ წამოიწყებო-მას, ჩამი შუამდგომლობის იმე-დი ალარა გქონდა. ალაშვილი ღებრევა, უთქვამს მიშას, სარ-კოვი თუ ალარა ჩაიკრავა ჩვენი საგვიტი, კიდეც ვიკრავი მიქლ-ვა შანსი, რუსეთი ამჯერად უკ-ვი მიქლავ და საგოლოლ და-ვიავრცოვო.

ოთარ სუცივივილი

გარემო

დარგე მომავლის ხე!

რუსთავში 500-მეტრიანი ხეივანი გაშენდა. რუსთავის ავტოტრონიკის ტერიტორიაზე საქართველოს ეროვნულ საავტომობილო ფაბრიკისთან არსებული „მეზანავტო კალუბრი“ და არასამთავრობო ორგანიზაციის „სიმა“ დაელოტურ-დაცინა — „დარგე მომავლის ხე“ გაშენდა.

ამ ციხაზე მოხდა 500-მეტრიანი ხეივნის გაშენება სავცი-ალურად პირველი ნერგებით: ქალაჯგაბა და იყანი, რომე-ლიც მავნე აირებს შთანთქამს.

ამ ციხის მხარდაჭერაში არიან საქართველოს გარემოს დაც-ვისა და უსუნავირი რესურსების საინისტრო, რუსთავის აირი და კავშირი „ჩვენ, მავნეები“.

ინტერპრესენისი

ინფორმაცია

დაასახელეს სავტიო დოქტორები

საქართველოს შოთა რუსთაველის სახელოს თეატრისა და კინოს სახელოსნი უნივერსიტეტი თეატრის საერთაშორისო დღესთან დაკავშირე-ვით უნივერსიტეტის სავტიო დოქტორების და-ჯილდოება და წიგნების გამოყენა გაიგარდა.

თეატრისა და კინოს უნივერსიტეტის სავტიო დოქტორებად რომდარტ სტურუა, ოთარ იოსელი-ანი, ნელი ფარტიანი და სტივოლანი დაასახელეს.

რეჟისორ რომდარტ სტურუას განცხადებით, ასე-თი ჯილდოს მიღება მისთვის სასიამოვნოა.

— ყველანაირი ჯილდო სასიამოვნოა, მაგრამ იმასაც ვაცნობიკრავ, ჯილდო იმიტომ არ მიიღია, რომ დოქტორის ხარისხი მაქვს და რამე განასა-კუთრებულ ცოდნას ვყოვოვ. ეს უფრო არის კითხ-ვი ნების შესტი — სავტიო დოქტორება, რის-თვისაც უნივერსიტეტი მაღლოვას ვუსდი, — აღ-ნიშნა სტურუა.

ლონისძივას თეატრისა და კინოს უნივერსიტე-

ტის რეჟისორები გიორგი მარგველაშვილი და იუნანა ჯიქია თეატრის საერთაშორისო ინსტიტუტის საქართველოს ბიუროს განერალურება მივიგანა ლევიან ხეთაბურავა უმასიჩქელეს.

თეატრის საერთაშორისო დოქტორების ფე-ლიქს მიკიტის ფონდის დაფუძნებაზე სტივოლ-ტანა (ნიდერლანდის საბავოქ, პარლინის ხელოვ-ნების აკადემიის ვიცე-პრევიდენტა ნელი ჰერტილი-გა და სლოვაკეთის კულტურის საინისტროს წარ-მოგადგენელა ირკა ლეჟავა მიულოცეს.

ამ დღესთან დაკავშირევიტი სავტიო დი-სკუსია კი, ვეროკავშირის კულტურის პოლიტიკას — „ვეროვის სულისთვის“ მიეძქვნა.

უნივერსიტეტის ფორევი სახელოვნებო ლიტერა-ტურის გამოყენა-გაყვივა გაიგარდა. ლიტერატუ-რა უნივერსიტეტის გამოცემოვლა „ქენტავრება“ გამოსცა.

ინტერპრესენისი

სულიერება

წმინდა ამბროსი აღმსარებელი – სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი (ერისკაცობაში ბესარიონ ხელაია)

29 მარტს საპარტიო მართლმადიდებელი სამოციქულო ეკლესია იხსენიებს სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქს, წმინდა აღმსარებელს ამბროსი ხელაიას, რომელიც უაღრესად მოყვარე იყო თავისი საშობალო, ერის, ქართული მწერლობის და საქართველოს ისტორიისა.

სიმაჟალაღებელი უთხრა: „სულიერში ეკუთვნის ღმერთს, გული – საქართველოს, გვახს კი, რაც გნებავთ ის უყავით“.

სასაპარტიო სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქს 7 წლით, 9 თვით, 25 დღით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა. 1925 წლის აგვისტოში გაათავისუფლეს, მაგრამ უკვე ხანში შესულ და ჯანმრთელობის მხრივ მძიმე ღიფხანს არ უცოცხლენია, იგი 3 წლის შემდეგ გარდაიცვალა.

...ერისა და ეკლესიის წინაშე დასახსურებისთვის იგი შერაცხეს წმინდათა დასში ამბროსი აღმსარებლის სახელით.

ღვთისმშობლის მიმართ კვირიკის აღნიშვნას დედა ეკლესია ღირსი იონა სინაელის (კიზისაღმწერლის) ხსენებით.

გიული ლიპარტიანი

ისტორია – მოგვლისთვის

საკუთარ ხალხთან უცხო აბრძოლა?!

გიორგი სააკაძის საყვებურობა, რომ საკუთარი, იმ დროისათვის თუნდაც პროგრესული მიზნების მიღწევისთვის უცხო კალა გამოიყენა.

საზრანგეთის დიდი რევოლუციის დროს, 1789 წელს, გეგა ლუი XVI, დამფუძნებელი კრების ურჩი დეპუტატებისა და რევოლუციური გამოსვლების წინააღმდეგ გერმანელი ლანდსკნებების (დამირკვეული მომხრეების გამოყენება სცადა. ამ ფაქტმა განსაკუთრებით ალაფოთა პარტიის მოსახლეობა, რასაც ბასტილის ალბა და რევოლუციური გამოსვლების აღმავლობა მოჰყვა.

ლუი XVIII სიტუაციის გამოწვევით ახსენებდნენ მისი მოწინააღმდეგეები იმას, რომ იგი უცხო სახელმწიფოების სახმადრეო კალის წყალოვით გახდა გეგა.

ასე ხდება იმ მხედრებში, სადაც აღმსარებელი ეროვნული თავმოყვარობა ამათ და სადაც მხედრის მეთაურს მოსახლეობის უმრავლესობა მხარს არ უჭირს. ამიტომ, გასაკვირია ჯომიარტი წმინდა ვინოლიტიკოსების ტრაგედია: რომ არა აღმსარებელ ბაღტინის დახმარება, წმინდა სიმეონი იყო, გასახსურდნა თბილისში შემოვიდოდნენ!

ვაჟა თვალიაძე

სიყვარულო კალა შენა...

პაემანი... მთაწმინდაზე

ფანა და ანდრეუ ერთანეთი ორი წლის წინათ თბილისში განიხილა. გაცნობა სიყვარულში გადაიზარდა და ინგლისელმა ანდრეუმ უფრო და ფრანგმა ფანი პირგებობა იმორჩინეს კიდეც. ანდრეუს საშობალოში მოუხდა დაბრუნება, ფანა კი თბილისში

იღბუჯა ნადარეიშვილი. ავტორის ფოტო.

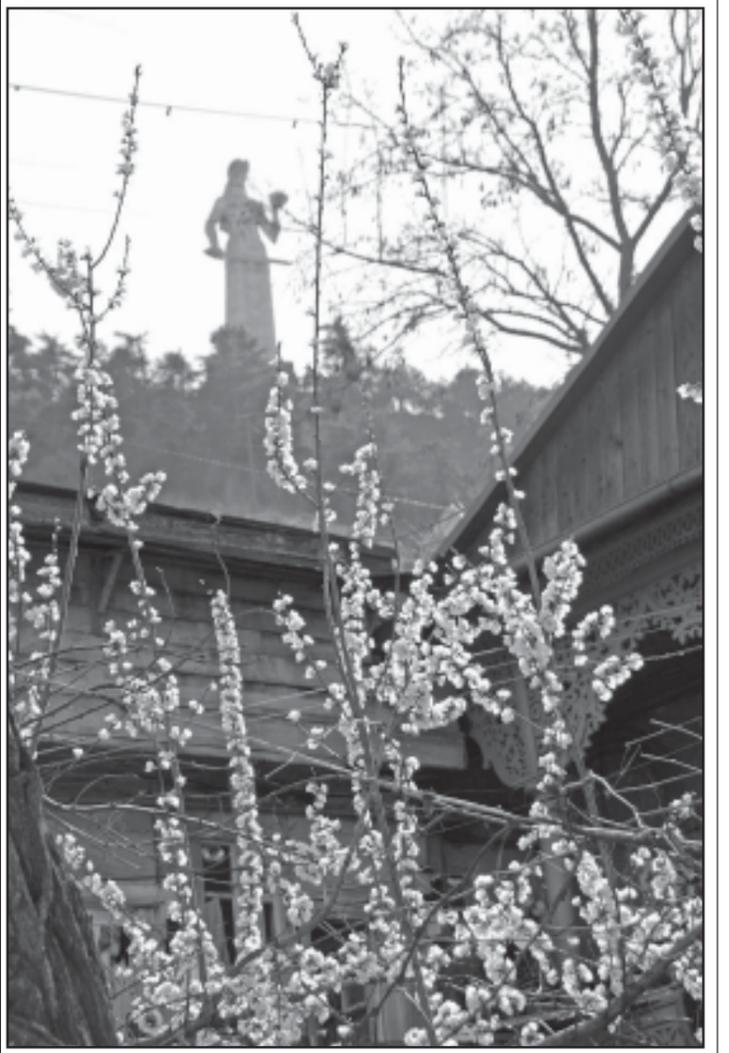
დაიწყო მუშაობა და განიხილა მუშაობა დასახლდა. „გაუპირობად დაგვარდნაში, ფანი რომ მოიხიროს ჩამოსვლა, განიცდო მთაწმინდაზე ახალგაზრდული გეგა და ანდრეუ.“

გეგა მთაწმინდაზე მოხდა მუშაობის დასაწყისში. მთაწმინდაში რანდევს მოეწყო. შიშინა სამი პლიანი ველოსიპედი, შემოიარა ინფორმით, თურქეთი და საპარტიოში მოსვლაზე თხოვრებით ათასი კილომეტრი განიარა. გეგა ლესტელოვანით შეხვედნა და პაემანი, კუჭინის სკვერში დაუნიშნა. სწორედ ამ უცნაურ და გული-სამაყუბალო შეხვედრას შეხვედნარი და ფირზეც აღვებოძა.

ფანი და ანდრეუ თბილისში აპირებენ დარჩენას.

„წვენ კალიან გვიყვარს საქართველო და ქართველი ხალხი, სულ გულე ანდრეუსაც შეხვედნა ველი ქართულს. გაუშარჯოს საქართველოს“ – ასე დაემოხვიდნენ გეგა და ფანი.

კადრი

რეკლამა კოსტავას 12 „საქართველოს რესპუბლიკაში“ 98-65-87; 899 32-85-76.

ანეკდოტი

ტელეფონი რეკავს: – ალო. – შენც ალო, კეთილო კაცო.

ქნელია მოგვლის შეცვლა, უფრო ქნელია ანგოს შეცვლა, ყველაზე იოლი კი მოგვლის შეცვლა.

მთანი აუზიდან წყლის სინჯს იღებს. – მერე ამით რა გამოვა? – ეკითხება მას აუზში მცურავი დასვენებული.

– რა და, სანატორიუმის შარდის საერთო ანალიზი.

2050 წელია. – გააუ, მდებარეობის დროინდელი კრიზისი გახსნის?

– რა თქმა უნდა, შვილო.

– მართალია, რომ მაშინ აბრამოვიჩი გაკოტრდა და გაზარდა ხილით ვაჭრობდა?

– მართალია, შვილო.

– მერე კვლავ როგორ გახდა მილიარდერი?

– თითო თუბანს ართმევდა ყველას, ვინც მის სანახავად მიდიოდა.

საქართველოს რესპუბლიკა SAKARTVELOS RESPUBLIKA კოსტავას ქ. № 12. გამომცემლობა: შპს „თანადგობა“-გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი (დავით აღმაშენებლის №10. ტ: 899 79-76-79) შპს „ახალი საუკუნე“ იკავებს „კოლორი“ (რეკინიზის ჩიხი, № 20) მთავარი რედაქტორი ალაკო ასლანიშვილი 98-65-87; 899 56-81-86 პასუხისმგებელი რედაქტორები: გურამ გოგიაშვილი 899 53-76-16; რუსლან რუსია 899 17-21-21; სპარტაკ მოგულია 899 36-00-35 პასუხისმგებელი მდივანი: მამუკა ვაჟაძე 899 74-90-07 ინფორმაცია: 66434 რედაქციის მისამართი: ვაჟა-ფშაველას გამზ. 176, თბილისი. ავტორთა მისამართები: შპს „ახალი საუკუნე“, მუდამ არ ამოხვედნენ რედაქციის პოლიტიკას.